

Nge'e chronga ndo Jesucristo bikon ndo Juan

1 ¹Kain nge'e jitaxin nti'i ndo Dio juincheno'e ndo Ncháina Jesucristo ixi sincheno'e ndo kain sen nche'e xrée ndo ixi kain ji'i xrokonda tuinxin tson'en. Ndo Jesucristo xruan'an ndo naa ndo ángel ixi sincheno'e ndo ndo Juan kain ji'i ixi je'e ndo Juan nche'e ndo xrée ndo Jesucristo. ²Ndo Juan nduaxin chronga ndo nge'e nduaxin tsindachro ndo Dio ko nge'e chronga ndo Jesucristo ko kain nge'e tsikikon ndo xranchi juako ndo Dio.

³Juaxruxin tsake'e sen sinchekuanxin xroon ji'i ko tsin'en sen chijni chronga nge'e tson'en, ko kaxon juaxruxin tsake'e sen tsitikaon nge'e nichja xroon ixi tuinxin tsii nchakon tson'en ji'i.

**Ndo Juan ikjin ndo xroon
tsayé'e yaato ni'ngo**

⁴*Jan'an, Juan, ikjin xroon tsayé'e yaato ni'ngo ste nunte Asia. Ndo Dio tjua'anta ndo ko

tjáanta ndo juaxruxin. Je'e ndo bake'e ndo ti xraxro'an nge'e jii, ko ndo jai jichón ko ndo xrokjan tsii íjngo. Ko juaxruxin ji'i tajon yaato espíritu jii ti tetuanxin ndo, ⁵ko kaxon ndo Jesucristo tajon kain juaxruxin ji'i. Je'e ndo nduaxin chronga ndo kain nge'e; je'o je'e ndo sa'ó xechón ndo, ndo ícha tetuan'an ixi kain xi rey ko ni tetuan'an nunte xasintajni. Je'e ndo tsango tjaunna ndo, méxin ixi jnié ndo kuijmaxin kain ijie sinkana. ⁶*Je'e ndo kuajon ndo juachaxin xrokjanna xranchi xitaana ixi sintu'una ixra ngajin Ndotée ndo, Ndotáina Dio. Méxin je'e ndo tsayé'e ndo kain juasaya ko juachaxien ndo tsetuan'an ndo kain nchakon. Jaña tson'en.

⁷*Tsj'eenta. Ndo Cristo tsii ndo ngakjen'en itjui. Ko kain na tsikon na ndo ko kaxon ni ningakon'en ndo, ni naakónaxón ndo ko kain ni tjanya jii nunte xasintajni xrotsjanga na nchakon tsikon na tsii ndo. Jaña tson'en.

1:4: Ap. 4:5. 1:6: Ap. 5:10.

1:7 a: Mt. 24:30; Mr. 13:26; Lc. 21:27; 1Ts. 4:17; b: Jn. 19:34, 37; c: Mt. 24:30.

⁸*“Jan'an ti xrangíxixión ritjén ko jan'an tsake'e ti tsjexixin kain nge'e, xranchi letra Á xrangíxixión kain letra ko letra Zeta tjexixín”, jaña ichro Ncháina ndo Dio, ndo tsango tetuan'an. Je'e ndo jichón ndo jai ko ó bake'e ndo sa'ó ko ndo xrokjan tsii íjngo.

Ndo Cristo chónnda ndo kain juachaxin

⁹Jan'an Juan ndo kichuunta ixi steniina ndo Jesús. Ja'anta ko jan'an xraje'o tangi stetatsingana ko stechon'enna tsojuna ti tetuan'an ndo Jesús. Jan'an bake'e naa nche nchíin ngusine nda, nche ndatin'in Patmos, kondeexin bajako chijnie ndo Dio ko kuanichja chijnie ndo Jesucristo. ¹⁰Naa nchakon ritájon juasaya ngajin Ncháina, hora me'e kuii juachaxien Espíritue ndo Dio ti ritjén jan'an ko tuenxinna kuin'an naa téé sen, soji xranchi ndachro naa itjao.^a

¹¹Ja'in ndachro ndo:

—Jan'an ti xrangíxixión ko ti tsjexixin xranchi letra á xrangíxixión ko letra zeta tsjexixin. Ja'a ikjian xroon jii' xrochronga kain nge'e tsikuan ixi xroxruen'en yaato ni'ngo ste nunte Asia: ni'ngo tjajna Éfeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, ko Laodicea.

¹²Tjume'e ngatjia tsja'a ixi tsikon ngisen jinichja'na ko

tuinxin bikon yaato candelero tsikóñaxin chika oro. ¹³Ko ngusine ti yaato candelero bikon naa ngisen jitsje'e xranchi Chjen'en ndo Dio tsjongí'e xranchi chujni. Ko manta jiá ndo, me'e naa manta jine jikaxin ti tutée ndo ko jiteya ndo naa cinturón tsikóñaxin chika oro. ¹⁴Ko xrajaa ndo tjúá xranchi tikonni chjuen kutuchjon ko tjúá xranchi tikonni chrinta ko jmakon ndo tóngíxin xranchi xro'i. ¹⁵Ko tutée ndo xranchi chika bronce tóngíxin tsikachrxjexin naa itja. Ko ti nichja ndo tin'enni séen xranchi xroin yee nda jitinga. ¹⁶Ko itja ndo ti jian, chónnda ndo yaato nchanotsé. Ko ro'a ndo jitachrxjexin naa chika espada kayui yajin yauxin. Ko ngaya ikon ndo tsango tóngíxin xranchi tóngíxin chjiixro ngusine nchakon.

¹⁷*Ko hora bikon ndo, xranchi xrokuen'enna, kuaritsinga ti jii tutée ndo. Ko je'e ndo bake'e ndo itja ndo ti jian ngata'ana ko ndachijina ndo:

—Xronka'ia. Jan'an ti xrangíxixión ko ti tsjexixin kain nge'e. ¹⁸Ko jan'an ríchon. Jan'an kuen'enna, ko jai ríchon íjngo ko jan'an tsarichón kain nchakon. Jaña tson'en. Jan'an tituan'an ngajin juachaxin ti tsen'en chujni ko richonda chika xitjeexin ti

^a 1:10 *itjao* trompeta

1:8: Ap. 22:13. 1:17: Ap. 2:8; 22:13.

jii ni tsiken'en. ¹⁹Méxin ikjian nge'e bikuan, ko nge'e ritsje'e jai ko nge'e tson'en tjume'e. ²⁰Ji'i xrondachro ti yaato nchanotsé bikuan ngaya tjáana ti jian ko ti yaato candelero chika oro: Ti yaato nchanotsé me'e sen ángel nichje'e sen ti yaato ni'ngo ko ti yaato candelero me'e xrondachro yaato ni'ngo.

Chijni kuayé'e yaato ni'ngo: Chijni kuayé'e sen ni'ngo tjajna Éfeso

2 ¹'Ikjian xroon tsayé'e ndo ángel jitayakon'en aséen sen ni'ngo Éfeso: "Ja'in ndachro ndo chóna yaato nchanotsé ngaya itja ndo ti jian ko ichrji ndo ngakjen'en yaato candelero tsikónaxin chika oro: ²Jan'an nóna kain nge'e nche'enta ko nóna ixi jian nche'enta ixra ko tintue'anta ti titikaonnta, ko juaxruxin'a stenta ixi chujni ndako'a nche'e. Jan'an ó nóna ixi ja'anta jian tsje'enta á nduaxin chujni ndachro ixi je'e na apóstol na ko je'a nduaxin; ko juakonta ixi ni me'e ncheya na. ³Kueya nge'e tangi kuatsinganta ixi titikaonntana ko kaxon tsango jian juinche'enta ixra ko tuenxin'a konchrjenta ko ngaxin'a itonnta. ⁴Ko jii naa nge'e nchena'i juaxruxin: ixi jai tjuana'ininta xranchi sa'ó. ⁵Sintexiñaonta xranchi kuinteenta sa'ó. Ikjannta

titikaonnta ndo Dio íjngo. Tintu'enta ti ndako'a ko nche'enta kain nge'e jian ti kuanche'enta nchakon nandá kuaxi kuitikaonnta, ixi siá sinche'anta me'e, jan'an tsjaso ko nango tsake'e candeleroanta. ⁶Ko jii naa nge'e nchéna juaxruxin nche'enta me'e ti ningakon'ennta nge'e nche'e ni Nicolaítas ko jan'an kaxon ningakon'an nge'e nche'e na. ⁷*Ngisen chao tin'en, tsin'en sen nge'e ndachro Espíritue ndo Dio ngajin ngujngu ni'ngo: Sen tsjacha tsatsinga kain nge'e tangi ko tsintue'a sen tsitikaonna sen, jan'an xrotjá'a sen juachaxin sine sen itu tajon ntaa tajon juachaxin tsechónni kain nchakon, ntaa me'e jii ntaa ti tetuan'an ndo Dio."

Chijni kuayé'e sen ni'ngo tjajna Esmirna

⁸*'Ikjian xroon tsayé'e ndo ángel jitayakon'en aséen sen ni'ngo tjajna Esmirna: "Ja'in ndachro ngisen jii ti xrangíxixión ko tsake'e ti tsjexixin kain nge'e, ndo kuen'en ko jai jichón: ⁹Jan'an chúxin kain nge'e nche'enta ko nóna xranchi tangi stenta ko nóanta maski ja'anta chondanta itsje nge'e jian ngaya asáanta, ko nóna kaxon ixi chinga nichja na ixi ja'anta, ni ndachro judío na, je'e na xraxaon na judío na ko je'a nduaxin me'e; je'e na tikinixin'en

Ntaq tajon juachaxin tsechónni
(Ap. 2:7)

na ningue Xixron'anxrée.
¹⁰Xronka'inta kondee ti tangi
 tsatsinganta ixi Xixron'anxrée
 xroxraxin'in xa kaxin ja'anta
 ndo'achjiso ixi jaña tsjakoxinnta
 á nduaxin titikaonntana ko
 tangi tsatsinganta ite nchakon.
 Ko tintue'anta ti titikaonntana
 kain nchakon ti tsenjannta, ko

jan'an xrotja'anta juachaxin
 tsarichonnta kain nchakon.
¹¹*Ngisen chao tin'en, tsin'en sen
 nge'e ndachro Espíritue ndo Dio
 ngajin nguingu ni'ngo: Ngisen
 tsjacha tsatsinga kain nge'e
 tangi ko tsitikaonna, xro'an
 nge'e tson'en aséen sen ti yuxin
 tsen'en chujni.”^b

^b 2:11 *ti yuxin tsen'en chujni* segunda muerte
 2:11: Ap. 20:14; 21:8.

**Chijni kuayé'e sen ni'ngo
tjajna Pérgamo**

¹²Ikjian xroon tsayé'e ndo ángel jitayakon'en aséen sen ni'ngo tjajna Pérgamo: “Ja'in ndachro ngisen chón^{da} espada kayui yajin yauxin: ¹³Jan'an chúxin kain nge'e stente'enta ko nóna ixi stenta ti no tetuan'an Xixron'anxree, ko ja'anta xratitikaonninta. Ko kuintue'anta chuntiantana maski nti'a kóna na ndo Antipas, ndo jian kuitikaonna jan'an. ¹⁴Ko jii naa nge'e nchena'i juaxruxin nche'enta. Nti'a tjajna Pérgamo chondanta kaxin ni chro'a tintu'e nge'e juako xi Balaam, xi me'e ndache xa xi Balac ixi sinchekateya xa sen Israelita sine sen nge'e tsikajon na ngajin ídolo^e na ko ti tjaku^{en}xin na nchri. ¹⁵Ko kaxon chondanta kaxin ni tjaun'a tsintu'e na nge'e tjako ni Nicolaítas, ni ningakon'an jan'an. ¹⁶Méxin tintu'enta ti ndako'a ko titikaonnta ndo Dio. Ixi tuinxin tsji'i jan'an ti stenta ko tsetokianxin chujni ixi espada tachsrx^{en} ro'a. ¹⁷*Ngisen chao tin'en, tsin'en nge'e ndachro Espíritue ndo Dio ngajin ngujngu ni'ngo: Ngisen tsjacha tsatsinga kain nge'e tangi ko tsintuna'i sen, sen me'e xrotjá'a sen juachaxin sine sen naa nutja jichjian ko xrotjá'a sen naa ixro tjúá, ko ngata'a xro me'e jitaxin naa nombre natjúá ti chúxin'a ninaa

ngisen. Je'o ngisen tsayé'e ixro tsono'e sen xranchi ndatin'in sen.”

**Chijni kuayé'e sen
ni'ngo tjajna Tiatira**

¹⁸Ikjian xroon nge'e tsayé'e ndo ángel jitayakon'en aséen sen ni'ngo tjajna Tiatira: “Ja'in ndachro Chjen'en ndo Dio, ngisen chón^{da} jmakon xranchi xro'i jiche ko tutée ndo tóngxín xranchi chika sine jingi xro'i. ¹⁹Jan'an nóna kain nge'e nche'enta ko nóna ixi tsango tjaunninta ko tsango chuntianinta ko nóna jian ixra nche'enta. Ko nóna ixi jai ícha nche'enta ixra. ²⁰Jii kaxin nge'e nchena'i juaxruxin nche'enta ixi ja'anta tájonnta juachaxin tjako nchri Jezabel ko ndachro nchra ixi je'e nchra nichja nchra chijnie ndo Dio, ko nduaxin'a me'e ixi je'e nchra nchekateya nchra sen nche'e ixra ngajin, sine sen ti tsikajon na ngajin ídolo^e na ko nchekateya nchra sen tsjiaku^{en}xin sen kaxin nchri. ²¹Jan'an tjá'a nchra kaxin nchakon ixi tsintu'e nchra ti ndako'a nche'e nchra ko ti chón^{da} nchra itsjé xi, ko titikaon'a nchra. ²²Ko jai tsajon juachaxin tsanga tsoni'e nchra, tsitsingata'a nchra kania ko tsango tangi tson'en kain sen ndakua'i juinche'e na ti kuejuakao na nchra ko tsachsrx^e'a chin me'e tsintueja sen ti ndakua'i nche'e sen. ²³Ko chjen'en nchri me'e sintani'a

xjan ko tsen'en xjan. Ko kain sen ni'ngo tsono'e sen ixi jan'an chuxin nge'e xraxaon aséen sen. Ko sintajenga sen 'nā kondee ngujngu ti ndako'a juinche'e sen. ²⁴ Ko ja'anta ko ikaxin sen ste tjajna Tiatira, ja'anta ti rue'anta ti ndako'a tjako nchra ko tjaun'anta tsono'anta nge'e ndakua'i kondee chijnie Xixron'anxrée, ko ja'anta í xrotjá'inta inaa juachjaon. ²⁵ Ko nge'e ti jian chondanta, tatsiinnta ngaya asáanta ko me'e nche'enta kain nchakon tsijja jan'an. ²⁶ Ko sen tsjacha sinche'e kain nge'e tja'on jan'an kain nchakon ti tsjexinja kain nge'e jii ngata'a nunte xasintajni, xrotjá'a sen juachaxin tsetuen'en sen kain tjajna. ²⁷ Jaña Ndotána chjána ndo juachaxin tsetuan'an, kaxon jaña je'e sen tsetuen'en sen tjajna ko xrochónnda sen naa ntakuto chika tsetuenxin sen tjajna ko xrochjeka tjajna xranchi taki naa ichi tjatu'o jaña tson'en chujni me'e. ²⁸ Ko kaxon xrotjá'a sen nchanotsé tingasáña ndúyo. ²⁹ Ngisen chao tin'en, tsin'en nge'e ndachro Espíritue ndo Dio ngajin ngujngu ni'ngo.”

**Chijni kuayé'e sen
ni'ngo tjajna Sardis**

3 ¹Ikjian nge'e tsayé'e ndo ángel jitayakon'en aséen sen ni'ngo tjajna Sardis:

“Ja'in ndachro ndo chónnda yaato Espíritue ndo Dio ko chónnda yaato nchanotsé: Jan'an nóna kain nge'e nche'enta, ko nóna ixi ndachro nā stechonnta ko nduaxin'a me'e ixi ja'anta ó tsikinteken'ennta. ² Xingama'anta ko nche'enta ti jian ti xrachao sinche'enta ixi ritsja'á ti stenche'enta ti ndakua'i jii ngajinxin^c ikon Ndotána Dio. ³ *Sintexiñaonta kain nge'e jian kuaye'enta ti kuajon ndo Dio, tindoxinnta kain ti ndako'a kuanche'enta ko titikaonnta kain ti jian. Siá sinche'anta ti jian, tsjaso ngajinnta xranchi naa xiche'e, ixi xi me'e noe'ani ngiora tsií xa. ⁴ Ko xraste kaxin sen nti'a tjajna Sardis xranchekitja'i sen manta steyá sen, me'e tsetsáa sen manta tjúá ko jan'an tsajiki'an sen ixi jaña tikinixin'en sen. ⁵ *Ko sen tsjacha tsatsinga kain nge'e tangi ko tsitikaonna sen, sen me'e tsayé'e sen manta tjúá tsetsáa sen ko sintamá'i xranchi tin'in sen ti xroon jitaxin xranchi tin'in kain sen tsechón kain nchakon ko jan'an xrondachrjan ixi chuxin sen ngajinxin ikon Ndotána ko ngajinxin sen ángel chónnda ndo. ⁶ Ngisen chao tin'en, tsin'en sen nge'e ndachro Espíritue ndo Dio ngajin ngujngu ni'ngo.”

^c 3:2 *ngajinxin* delante de

3:3: Mt. 24:43, 44; Lc. 12:39, 40; Ap. 16:15.

3:5 a: Ap. 20:12; b: Mt. 10:32; Lc. 12:8.

**Chijni kuayé'e sen ni'ngo
tjajna Filadelfia**

⁷Ikjian nge'e tsayé'e ndo ángel jitayakon'en aséen sen ni'ngo tjajna Filadelfia: "Ja'in ndachro ndo tjúá, ndo nduaxin, ndo chónnda chika xitjeexin ntachja tikinixin'en ndo rey David. Ixi nchakon tsantje'e ndo ntachja xro'an ngisen tsije'e ntachja, ko nchakon tsije'e ndo ntachja ko xro'an ngisen tsantje'e ntachja: ⁸Jan'an nóna kain nge'e nche'enta, ko ngajinxinnta bakée naa ntachja jixrange'e ko xro'an ngisen chónnda juachaxin tsije'e ntachja. Nóna ixi maski jíé'a juachaxin chondanta, kuitikaonnta kain nge'e tja'on, ko nai'a tosua'anta ixi chuxinninta. ⁹Jan'an sinta'a ixi ni tsikitikaon Xixron'anxrée ko ndachro na ixi judío je'e na ko nduaxin'a me'e, je'e na tsakexin na ntatuchi'in na ngajinxin ja'anta ixi jaña tsikon na ixi jan'an tsango tjua'anta. ¹⁰Ixi nduaxin kuitikaonnta nge'e kuetuan'annta, jan'an tayakon'annta nchakon tsij juachjaon ngata'a kain chujni ste nunte xasintajni ixi jaña tsikon ndotána Dio á nduaxin tsikitikaon na chijnie ndo. ¹¹Jan'an tuinxin tsji'i. Tatsiinnta ngaya asáanta chijni kuayé'enta ixi jaña ninaa ngisen tsantsja'inta corona juachanta. ¹²*Sen tsjacha tsatsinga kain ti tangi, sen me'e tsakée sen xranchi ntasiji jingi'e ningue ndo

Ndotána Dio ko í nai'a tsachrxjexin sen nti'a. Ko jan'an xrokjin ngata'a sen xranchi tin'in ndo Dio ko xranchi tin'in tjajnéé ndo, tjajna natjúá, tjajna Jerusalén, tsixin ngajni ti jii ndo Dio. Kaxon xrokjin xranchi natjúá tsi'ina jan'an.

¹³Ngisen chao tin'en, tsin'en sen nge'e ndachro Espíritue ndo Dio ngajin ngujngu ni'ngo."

**Chijni kuayé'e sen ni'ngo
tjajna Laodicea**

¹⁴Ikjian nge'e tsayé'e ndo ángel jitayakon'en aséen sen ni'ngo tjajna Laodicea: "Ja'in ndachro ndo nduaxin, ndo chronga kain ti nduaxin. Jan'an bake'e ti xrangixixin juinchéña ndo Dio kain nge'e. Ndachrjan ja'in: ¹⁵Jan'an nóna kain nge'e nche'enta. Ko nóna ixi je'a kain ti ndachrjan titikaonntana, je'o kaxion nge'e titikaonnta. Xrokuitikaonnta kain nge'e o cháña xro'an nge'e xrokuitikaonnta. Ja'anta stenta xranchi inda yasondao; cháña xrokjuinta naa nda súa o cháña nda ikin. ¹⁶Ixi kaxion nge'e titikaonnta, me'e ja'anta xranchi naa inda yasondao itjennta, méxin tsantsjexinnta ro'a. ¹⁷Ko ndachronta ixi tsango itsjé nge'e chondanta ko tsango jian stenta ko xro'an nge'e xrokonda'anta. Ko ja'anta noa'inta ixi xro'an juaxruxin chónnda asáanta ko noa'inta ixi turuchu asáanta ko

ntakutsinnta. ¹⁸Méxin jan'an ntakateyanta te'nanta ngajin jan'an oro chaxro tsikachrjexin xro'i ixi jaña xrochondanta nge'le nduaxin tjintee ko kaxon manta tjúá tsarianta, ko jaña tsikon'ani ti turuchunta ko te'nanta ngajin jan'an xroan colirio tsintjingi ikonnta ixi jaña chao tsikonnta. ¹⁹*Ixi jan'an toña'o ko tetuan'an tikaon kain sen tjuá'a; méxin tintu'enta kain ti ndako'a ko ikjannta titikaonnta kain nge'e tjaun ndo Dio. ²⁰Nti'i ritjén ngandangi nduja, ritinga ntachja ko riteya. Siá xrojan ngisen jitin'en téena ko tsantje'e sen ntachja, jan'an tixin'in ndo'a sen ko sineki'an sen. ²¹Ko ngisen tsjacha tsatsinga kain nge'e tangi, jan'an xrotjá'a sen juachaxin tsake'le sen ngajin ti ritetuan'an; xranchi jan'an juácha kuatsinga kain nge'e tangi ko Ndotána chjána ndo juachaxin tsake'le ti tetuan'an je'le ndo. ²²Ngisen chao tin'en, tsin'en sen nge'e ndachro Espíritue ndo Dio ngajin ngujngu ni'ngo."

Sen tajon juasaya ngajin ndo Dio

4 ¹Tjume'e jan'an bikon jixrange'e naa ntachja jii ngajni.^d Ko ti sen nichja kuin'an sa'ó, nichja sen séen xranchi naa itjao^e, ndo me'e nichja'na ndo fjngo, ko ja'in ndachijina ndo:
—Tajian nti'i ixi tsjako'a kain nge'e tson'en ícha tjume'e.

²Tuinxin kuji juachaxien Espíritue ndo Dio ngajin ko bikon naa trono jii ngajni ko naa ngisen jita'a trono me'e. ³Ko ndo jita'a trono tsango jitóngixin ndo xranchi naa ixro ndatin'in jaspe o xro cornalina. Ko ngandajin trono me bikon naa kunchechá tsango chaxro tóngixin xranchi naa ixro ndatin'in esmeralda. ⁴Ko kaxon ngande'e trono me'e bikon fjngo ikán noó trono ko nti'a jita'a ikán^f noó ndo tachrii, ko manta tjúá steyá sen ko corona tsikónaxin chika oro steta'a jaa sen. ⁵*Ko trono tikinixin'en ndo Dio tin'enni nichja sen, ko tjateé ko tóngixin. Ko ngajinxin trono kaxon jiche yaato xro'i ko me'e ti yaato Espíritue ndo Dio. ⁶Ko ngajinxin trono bikon xranchi xrokjui naa ndachaon tóngixin xranchi xroxrao.

Tjenka ko ngande'e trono ste noó sen jichón ko chónnda sen me'e itsjé jmakon sen ngajinxin sen ko tuenxin sen. ⁷Ko ti naa sen jichón tikonni xranchi naa kujenda, ko ti yuxin sen jichón tikonni xranchi naa kuxinta, ko ti nínxin sen jichón tikonni xranchi ikon chujni. Ko ti noóxin sen jichón tikonni xranchi naa kutachikjan jitjanga. ⁸Ko ti noó sen jichón, ngujngu sen chónnda sen ikjaon nenechaan sen ko stechónnda sen itsjé jmakon sen ngandajin sen ko ngaxin'in sen, ko tiie, nchakon stendachro sen:

Tjúá, tjúá, tjúá ja'anta,

^d4:1 ngajni cielo ^e4:1 itjao Trompeta ^f4:4 ikán veinte
3:19; He. 12:6. 4:5 a: Ap. 8:5; 11:19; 16:18; b: Ap. 1:4.

Ncháina ndo Dio, ja'anta
chondanta kain juachaxin.
Ja'anta ndo ó ritjennta sa'ó,
ko ríchonnta jai
ko ja'anta xrokjannta tsji'inta
íjngo.

⁹Sen noó sen jichón kain
nchakon tajon sen juasaya, ko
juasie sen ngajin ndo Dio, ndo
jita'a trono, ndo jichón kain
nchakon ¹⁰ko hora jaña nche'e
sen noó jichón, sen ikán noó
tachrú take'exin ntatuchi'in
sen ngajin ndo Dio ko tajon sen
juasaya ngajin ndo jichón kain
nchakon, ko tjanka sen corone
sen ngajinxin trono ko ndachro
sen:

¹¹Nhána ko ja'anta ndo Dio
na'nana,
ja'anta tikinixin'annta
tsaye'enta kain juasaya
ko tikinixin'annta
xrontatjunanta ja'anta
tsango jiannta ixi kain
juachaxin chondanta;
ko ixi ja'anta
juinchekochjiannta kain
nge'e ixi jaña jueñaonta.

Xroon ko Xjantuchjon

5 ¹Tjume'e bikon ngaya tja
ndo ti jian, ndo jita'a trono,
jitsé ndo naa xroon tsikjin sen
ngaya ko tuenxin ko tsikijeexin
xroon ixi yaato sello. ²Ko bikon
naa ndo ángel chónnda juachaxin
ko séen tjanchangi ndo ko
ndachro ndo:

—¿Ngisen chónnda juachaxin
tsintjian sen sello ko tsantje'e
xroon?

³Ninaa ngisen jii ngajní ko
nunte xasintajni ko chringi inche
jua'i tsantje'e sen xroon ko jua'i
tsje'e sen nge'e ndachro xroon.

⁴Ko jan'an tsango tsjanga ixi
kuichue'a ninaa ngisen chónnda
juachaxin chao xrokuantje'e
xroon o je'o xrobikon sen nge'e
ndachro xroon. ⁵Tjume'e naa sen
tachrú ndachijina:

—Ítsjanga'ia, ixi nti'i jii
Kujenda kuachrjenixin tjajna
Judá ko kuachrjenixin ndo
Rey David. Ndo me'e juacha
ko chónnda ndo juachaxin chao
tsantje'e ndo ko tsintjian ndo ti
yaato sello chónnda xroon.

⁶Tjume'e ngajinxin trono ko ti
ste noó sen jichón ko ngusine ti
ste sen tachrú, nti'a siin naa ndo
xrokjui xranchi Xjantuchjon,⁸
tikonni xranchi naatsikónaxón na
xjan ko chónnda xjan yaato nte'e
xjan ko yaato jmakon xjan. Me'e
xrondachro yaato Espíritue ndo
Dio tsixruan'an ndo itsji nchijfi
nunte xasintajni. ⁷Ko Xjantuchjon
konchjiñe'e xjan ti jii ndo jita'a
trono ko itsé xjan xroon jiá itja
ndo ti jian. ⁸Ko nchakon itsé xjan
xroon me'e, ti noó sen stehón
ko sen ikán no sen tachrú
bake'exin ntatuchi'in sen ti jii
tuté Xjantuchjon. Ko ngujngu
sen chónnda sen naa arpa, ko copa
tsikónaxin chika oro jichre inda

⁸5:6 *Xjantuchjon* Cordero de Dio; Jesús

chaxro xraxe. Me'e xrondachro kain ti nichje'e sen ndo Dio, kain sen tikinixin'en tjanée ndo. ⁹Ko sen noó jichón ko sen ikán no sen tachríi itsje sen naa soon natjúá:

Je'o ja'anta tikinixin'annta tsaye'enta xroon

ko tsintjiannta ti sello chóna libro;

ixi ja'anta naakónaxónnta na ko jníanta kuenaxinnta

chujni ste kain tjanja, sen

nichja kain ngigua, tjanja

nchínchín ko tjanja ndua

ixi xrokuayé'e ndo Dio sen.

¹⁰ *Ja'anta kuajonnta juachaxin

ixi xrokjanna rey ko taana

sinta'ana ixra ngajin ndo

Dio na'nana,

ko kaxon kuajonnta

juachaxin tsetuan'anna

nunte xasintajni.

¹¹ Tjume'e tsja'a ko kuin'an téé

itsje sen ángel ste sen ngande'e

trono ko no sen jichón ko ikán

no sen tachríi. Ko ste itsje

millones sen. ¹² Séen itsje sen:

Xjantuchjon, naakónaxón na

xjan,

méxin tikinixin xjan tsayé'e

xjan kain juachaxin

tsetuan'an xjan

ko tsayé'e xjan kain ti tjintee,

ko kain nge'e tsono'e xjan,

kain juachaxin ko kain

juasiaina.

¹³ Kaxon kuin'an ixi kain nge'e

juinchéña ndo Dio jii ngajni, nunte

xasintajni, jii chringi inche ko kain

nge'e jii chringi ndachaon ndachro:

Kain ja'anta tájonnta juasaya

ngajin ndo jita'a trono ko

ngajin Xjantuchjon

ixi tikinixin'en sen kain

juachaxin ko kain nge'e

jian ko kain juasaya

kainxin nchakon.

¹⁴ Ko noó sen stechón ndachro

sen:

—Jaña tson'en.

Ko sen ikán no sen tachríi

bake'exin ntatuchi'in sen, kuajon

sen juasaya ngajin ngisen jichón

kain nchakon.

Yaato sello

6 ¹ Tjume'e bikon ixi Xjantuchjon kuintjian xjan

*Sen jita'a kunxin
(Ap. 6:1)*

naa sello ti yaato sello ko kuin'an nichja naa sen noó jichón ko nichja sen séen xranchi tjateé ko ndachro:

—Xrokuia ko tsje'é.

²Ko jan'an ritsja'a ko bikon naa kunxin tjúá. Ko ndo jita'a kunxin me'e jichónnda ndo naa arco ngaya itja ndo ko tsikayé'e ndo naa corona ko je'e ndo juacha ndo ti kue'to ndo ngajin kain ti ña'i ko jaña sinche'e ndo kain nchakon.

³Ko Xjantuchjon hora kuintjian xjan sello yuxin, kuin'an ti yuxin sen jichón ndachro sen:

—Xrokuia ko tsje'é.

⁴Ko kuachrje inaa kunxin játse. Ko ndo jita'a ba kuayé'e ndo juachaxin tsantsje ndo kain juaxruxin jii ngata'a nunte xasintajni ko jaña tsóña kichuu ngujngu chujni, ko kuayé'e ndo naa chika espada yao tsango ijie.

⁵Ko Xjantuchjon kuintjian xjan ti nínxin sello ko kuin'an nichja sen nínxin jichón ko ndachro sen:

—Xrokuia ko tsje'é.

Ko ritsja'a ko bikon naa kunxin tiie ko ndo jita'a ba jichónnda ndo ngaya itja naa balanza. ⁶Ko kuin'an nichja naa sen ngusine ti ste ti noó sen jichón ndachro:

—Je'o naa kilo trigo tsinaxin ixi naa tomi denario ko ní kilo cebada ixi naa tomi denario kaxon. Ko nchetjáña'inta aceite ko vino.

⁷Ko Xjantuchjon kuintjian xjan ti noóxin sello, tjume'e kuin'an nichja ti noóxin sen jichón ndachro:

—Xrokuia ko tsje'é.

⁸Ko ritsja'a ko bikon naa kunxin sine ko ti jita'a ba ndatin'in Muerte. Ko tuenxin ti me'e jirué'e ti tetuan'an ti no xrabaa ni tsiken'en. Ko kayui me'e kuayé'e juachaxin tsetuan'an ti noóxin parte nunte xasintajni ixi tsóña na chujni ixi chika yao ko tsenxin na jinta, ko tsenxin na ichin ko iku jie'e tsóña chujni.

⁹Ko Xjantuchjon kuintjian ti naoxin sello ko bikon chringi trono aséen sen tsiken'en ixi kuanichja sen chijnie ndo Dio.

¹⁰Ko séen ndachro sen:

—Ja'anta Ncháina tjúanta ko jiannta ko kain nchakon ndachrona nge'e nduaxin.

¿Ngisa sinchéñanta ijie ngajin ni kóñana, ni ste nunte xasintajni?

¹¹Ko kuayé'e sen manta tjúá ko kuetuen'en sen ixi xrochon'en sen ikaxin nchakon xroxetjaja sen kichuu sen, sen nche'e xra ngajin ndo Cristo, tsintekengan sen me'e xranchi kuinteken'en je'e sen.

¹²*Ko bikon Xjantuchjon kuintjian xjan ti ikjaon sello, ko tsango tsanga kontengi nunte. Ko chjiixro konaxixe'e xranchi naa manta tiie. Ko nchanitjao konjátse xranchi ijni. ¹³Ko

nchanotsé jii ngajní kuitsinga ngata'a inche xranchi ntāa tajon tu higo tintjí tuée ntāa, nchakon chrinto tontsjenga ntāa. ¹⁴*Ko ngajní kuitjáña xranchi naa xroon xeeya. Ko kain ijna ko nunte nchínchín jii ngusine ndachaon kuindoxin no bake'e. ¹⁵Ko kain xi rey jii nunte xasintajni, ni tetuan'an, ni chónða itsjé tomi, xi tetuan'an xi soldado, ni tsango chónða juachaxin ko kain ni nchenche'e na ixra ko ni na'i, kuintekema na ngaxin'in itjao^h ko ti ixro ntandoá ste ijna. ¹⁶*Ko ndache na ijna ko ixro ntandoá:

—Titsingata'aninta ixi jaña tsikon'ana ndo jita'a trono ko Xjantuchjoen ndo Dio tsjankata'ina ijje ixi tsango jitoñaõ xjan, ¹⁷ixi ó kuii nchakuen ndo Dio ko Xjantuchjoen ndo sinchéña sen ijje ko, ¿ngisen tsikixin'en tsango ijje juachjaon tson'en?

Sen israelita chónða sello

7 ¹Tjume'e bikon noó sen ángel stexin tutée sen, ngujngu sen stetsje'e sen ngujngu ti noó lado chónða nunte xasintajni: ku'e, níjin, retuya ko chjuya, sen me'e stetingakon'en sen chrinto ixi tsonchikau'a chrinto ngata'a inche, ngata'a ndachaon ko ngata'a ntāa yua. ²Ko kaxon bikon inaa ndo ángel

kuixin chjuya ko chónða ndo sellue ndo Dio, ndo jichón kain nchakon. Ko ndo ángel me'e séen kuyako ndo ngajin ti noó ángel kuayé'e juachaxin sincheni'e nunte xasintajni ko ndachaon,ⁱ ³ko ndachro ndo:

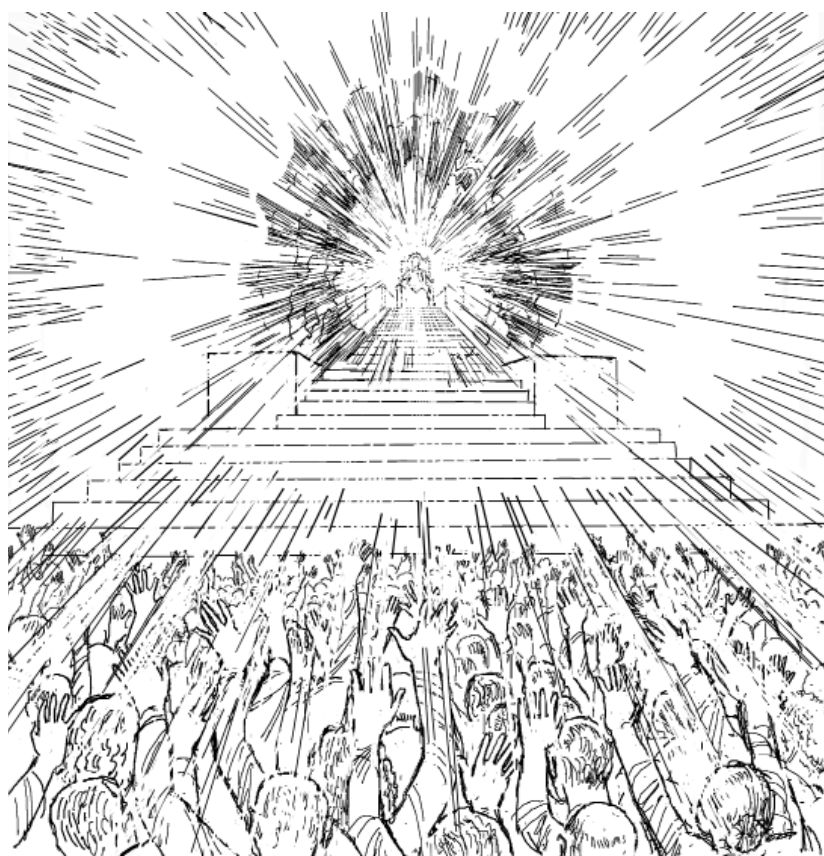
—Ncheníe'anta inche, ndachaon, ko ntāa yua, tsjexinja tsakéena sello ntatjen sen nche'e ixra ngajin ndo Dio.

⁴Ko kuin'an ngijan'in sen tsikaa sello, ko sen me'e ciento yuu ikán ko no mil, sen tsikachrjenixin ndo Israel. ⁵Teyuu mil sen tsikaa sello tsikachrjenixin ndo Judá ko teyuu mil sen tsikachrjenixin ndo Rubén ko teyuu mil sen tsikachrjenixin ndo Gad, ⁶teyuu mil sen tsikachrjenixin ndo Aser, teyuu mil sen tsikachrjenixin ndo Neftalí ko teyuu mil sen tsikachrjenixin ndo Manasés, ⁷teyuu mil sen tsikachrjenixin ndo Simeón ko teyuu mil sen tsikachrjenixin ndo Leví ko teyuu mil sen tsikachrjenixin ndo Isacar ⁸ko teyuu mil sen tsikachrjenixin ndo Zabulón ko teyuu mil sen tsikachrjenixin ndo José ko teyuu mil sen tsikachrjenixin ndo Benjamín. Kain sen ji'i tikinixin sen tjajné ndo Dio ko kuayé'e sen sellue ndo.

Kueya chujni stejá manta tjúa

⁹Tjume'e bikon kueya chujni tikinixin'en nchijí nunte

^h6:15 *Itjaõ* Cueva ⁱ7:2 *ndachaon* mar
6:14: Ap. 16:20. 6:16: Lc. 23:30.

*Sen ste ngajinxin tronoe ndo Dio
(Ap. 7:9)*

zasintajni, ko xro'an ngisen
chao tseki ngijan'in sen me'e.
Kainko tjanya ndoa ko kain tjanya
nchínchín, kain ngigua stexin sen
tuté sen tjenka trono ko ngajin
Xjantuchjon¹ ko stejá sen manta
tjúá ko ngaya itja sen stetsé
sen kajne. ¹⁰Ko kain sen séen
stetoyako sen ko ndachro sen:

Ndo Dio chóna jaina,
ndo jita'a ngata'a trono
ko kaxon Xjantuchjon,
kuajon sen juachaxin
tsechónna kain nchakon.
¹¹Kain sen ángel stexin sen tutée
sen ngandajin trono ko ngandajin
sen tachríi ko ti noó sen stechón
bake'exin ntatuchi'in sen ko

¹7:9 *Xjantuchjon* Cordero de Dio; Jesús

kuisée sen ngata'a inche ngajin trono ko kuajon sen juasaya ngajin ndo Dio ¹²ko ndachro sen:

Jaña tson'en.

Tsajonna juasaya ngajin ndo Dio

ixi tsango no'e ndo ko tsango tetuan'an ndo

ko tikinixin tsajonna

juasaina ngajin ndo.

Ixi tikinixin xrochonde'ena

ndo juasaya ixi tsango

chónda ndo juachaxin

ko tsango tituan'an ndo,

jaña sintu'una kain nchakon.

Jaña tson'en.

¹³Tjume'e naa sen tachrí juanchangina ko ndachro sen:

—Sen steýá manta tjúá,

¿ngisen ña?, ko, ¿tinó kui'xin sen?

¹⁴*Ko jan'an juata'a:

—Nchána, ja'anta no'anta.

Ko je'e ndo ndachro ndo:

—Sen ji'i tsiki'xin sen ti jii juachjaon ko tsango tangi kuatsinga sen, sen tsikijmáxin mantée ko tsikotjúáxin aséen sen ixi jnié Xjantuchjon. ¹⁵Méxin jai ste sen tjenka trono ne'e ndo Dio, ko tiie, nchakon stench'e sen ixra ngaxin'in ningue ndo ko je'e ndo tayakon'en ndo sen ko xro'an nge'e tsintekon'en sen.

¹⁶Ko je'e sen ítsen'a sen jinta ko tsen'a sen inda ko xrochján'i sen ixi sué nchakon, ko chjiixro sinchechján'i sen kaxon. ¹⁷Ko

Xjantuchjon jii ngusine trono tayakon'en ndo sen xranchi xrokjui kutuchjoen ndo, ko tsajikao ndo sen ti no jitinga inda tajon juachaxin tsechón chujni ko ndo Dio sinchexémá ndo ndakon sen.

Yatuxin sello

8 ¹Tjume'e Xjantuchjon quintjian yatuxin sello chónda xroon ko xro'an nge'e kuin'enni ngajni xranchi tu'o hora. ²Tjume'e jan'an bikon yaato sen ángel siin sen ngajinxin ndo Dio ko nguingu sen kuayé'e sen nguingu itjao. ³Ko kui inaa ndo ángel jitsé ndo naa i'nti tsikónaxin chika oro, kuixin tjenka altar ko kuayé'e ndo itsjé tsjoxraxé tsjaaka ndo ixi ji'i tsikao oración ne'e kain sen tsikjan chjen'en ndo Dio ko tsake'e ngata'a altar tsikónaxin oro ti jii ngajinxin trono. ⁴Ko nchie tsjoxraxé bajinxin itja ndo ángel ikjui ti jii ndo Dio ko kao oración ne'e chjen'en ndo Dio. ⁵*Ko ndo ángel kua ndo i'nti, 'nti me'e juinchekaon ndo ixi xruitja jii ngata'a altar ko juanka ndo i'nti me'e ngata'a nunte xasintajni. Me'e kuin'enni juatee ko kongíxin ko tsango kontengí nunte.

Itjao

⁶Tjume'e sen yaato ángel, sen chónda yaato itjao^k, konchjiñe'e sen ixi tsanoa sen itjao me'e.

^k 8:6 itjao Trompeta

7:14: Mt. 24:21; Mr. 13:19. 8:5: Ap. 11:19; 16:18.

⁷Ko ndo ángel sa'ó kuanoa ndo itjao chónnda ndo ko kuaxi kuania ngata'a nunte xasintajni tuni ko xro'i tsikintekjanxin ijni. Ko iche ti nínxin parte nunte ko ntaa ko iche kain kayua.

⁸Tjume'e ti yuxin ndo ángel kuanoa ndo itjao chónnda ndo ko naa nge'e xranchi naa ijna ijie jiche kuitsinga ngangí ndachaon ko nínxin parte ndachaon ikjan ijni. ⁹Ko kuen'en nínxin parte kain nge'e jii ngangí ndachaon ko kaxon nínxin parte kain ntabarco kuitjáña.

¹⁰Tjume'e ti nínxin ndo ángel kuanoa ndo itjao chónnda ndo ko naa nchanotsé ijie xingajinxin ngajni jiche nchanotsé xranchi naa xro'i ijie kuitsinga ngata'a nínxin parte ndajitinga ko ti no jitachrjetoxin inda. ¹¹Ko nchanotsé me'e ndatin'in Itsjá, méxin ti nínxin parte inda kontsjá inda ko kueya chujni kuen'en ixi ti kontsjá inda me'e.

¹²Tjume'e ti noóxin ndo ángel kuanoa ndo itjao chónnda ndo ko ti nínxin parte chjiixro, nínxin parte nchanitjao ko nínxin parte nchanotsé konaxixe'e ko í bingasáña'i. Méxin tingasáña'i chjiixro ko nchanitjao ko nchanotsé nínxin parte nchakon ko tiie.

¹³Tjume'e bikon ko kuin'an naa kutachikjan jitjanga ba ngusine ngajni ko seen jitoyako ba:

—¡Lastu, lastu, lastu sen ste nunte xasintajni nchakon tsanoa

ijngo níi sen ángel tjao'e sen ko ó tsaxi tsanoa sen tjao'e sen jai!

9 ¹Tjume'e ti naoxin ndo ángel kuanoa ndo itjao' chónnda ndo ko jan'an bikon naa nchanotsé kuitsingaxin ngajni ngata'a nunte xasintajni ko nchanotsé me'e kuayé'e chika xitjeexin tuye yaso'e ko naxixe'e. ²Ko nchanotsé me'e kuantje'e tuye yaso'e ko kuachrje i'nchi xranchi i'nchi tachrxjexin naa itja ko i'nchi me'e juinchekonaxixe'e chjiixro ko chrinto. ³Ko kuachrjexin i'nchi me'e kuchjua ko kain ba bingó ba ngata'a nunte ko kuayé'e ba juachaxin xranchi juachaxin chónnda kulantajoon jii nunte xasintajni. ⁴Kuetuen'en ba ixi sinchenié'a ba kayua jii nunte xasintajni ko ninaa nge'e yua ko ninaa ntayua. Je'o sincheni'e ba ni chónnda'i sellue ndo Dio ntatjen na. ⁵Ko kuayé'a ba juachaxin naatsónaxón ba chujni. Je'o sincheni'e ba na na'ó nchanitjao, ko ti tsoni'e na me'e xranchi tsoni'e ni tsijine'e naa kulantajoon. ⁶Nchakon me'e chujni tsijine'e ba, xrojuéñao na xrokuen'en na ko jua'i tsen'en na ixi ti tsen'en chujni satsinge'e na.

⁷Ko kuchjua me'e ste ba xranchi kunxin tikao na nchakon te'to na, ko ngata'a jaa ba chónnda ba xranchi naa corona chika oro ko ikon ba tikonni xranchi ikon chujni. ⁸Chónnda ba xrajaa

¹9:1 itjao Trompeta

ba xranchi xrajaa naa nchri, ko neno ba xranchi neno kujenda. ⁹Ko je'e ba chónnda ba naa chika tingakuenxin ixi xro'an nge'e tson'en ba. Ko ti xroin nene'e ba tin'enni xranchi xroin itsjé carreta tingakjin itsjé kunxin nchakon itji na tinteke'to na. ¹⁰Ko ntané ba chónnda ba chá'a xranchi chónnda kulantajoon ko ixi ché ba sincheni'e ba chujni nguixin na'ó nchanitjao. ¹¹Ko xi tetuen'en kuchjua me'e naa ángel tikinixin'en tuye yaso'e ko naxixe'e. Ángel me'e ngigua hebreo ndatin'in Abadón ko ngigua griego ndatin'in Apolión ko ji'i xrondachro sinchetjáña kain nge'e.

¹²Ko me'e juachjaon sa'ó kuatsinga ko xratitjáña íjngo yuu juachjaon ijíe.

¹³Ko ti ikjaon ndo ángel kuanoa ndo itjao chónnda ndo ko kuin'an naa téé sen nichja kuachrxjexin ngusine ti noó nte'e altar chika oro ti jii ndo Dio. ¹⁴Ko ti téé sen nichja me'e ndache ti ikjaon ángel kuanoa itjao chónnda ndo:

—Toxindange'e ti noó sen ángel jixrite'e ngande'e inda jitinga tsango ijíe ndatin'in Eufrates.

¹⁵Ko xindange'e ti noó sen ángel ixi naatsónaxón sen ti nínxin parte chujni jii nunte xasintajni ixi ndo Dio jaña juinchekonchjian ndo sen ixi sinche'e sen nge'e kuetuen'en sen hora, nchakon, nchanitjao ko

nano me'e. ¹⁶Ko kuin'an ngijan'in ni soldado jita'a kunxin'e na, ni tse'to, me'e doscientos millones ni me'e.

¹⁷Ko jaña bikon konoxin itsjé kunxin ko ni steta'a ba chónnda na naa chika ntakuin na tingakuenxin ixi xro'an nge'e tson'en na, chika me'e játse chika ko yua xranchi ngajni ko sine. Ko jaa kunxin tikonni xranchi jaa kujenda ko ro'a ba tachrxjexin i'nchi ko xro'i ko azufre. ¹⁸Ko ti nínxin parte chujni kuinteken'en na ixi kaní nge'e kuachrxjexin ro'a kunxin me'e xro'i, i'nchi ko azufre. ¹⁹Ko juachaxin chónnda kunxin me'e tachrxjexin ro'a ba ko ntané ba. Ko ntané ba jii xranchi kunchee chónnda jaa me'e sincheníexin ba chujni.

²⁰Ko chujni kuenxin'a ixi i'nchi, xro'i ko azufre, ni me'e kuintue'a na juinche'e na ti ndako'a ko kuintue'a na kuajon na juasaya ngajin Xixron'anxrée ko tsango jueña na ídolo tsikónaxin chika oro, chika plata, chika bronce, ixro ko ntaa, ídolo me'e jua'i tikon, tien'a ko chrjia. ²¹Ko ni me'e kaxon kuintue'a na ti ndako'a kuanche'e na, ti naabakónaxón na chujni ko kuintue'a na kuitikaon na ichin tuso ko ti chónnda na inaa nchri je'a janchri'e na ko ti te'e kichuu na.

Ndo ángel ko naa xroon nchín

10 ¹Tjume'e bikon inaa ndo ángel tsango chónnda ndo juachaxin xingajinxin ngajni, ndo

me'e jitsía ndo naa itjuj ko naa kunchecha jii ngata'a jaa ndo ko ikon ndo tóngíxin xranchi chjiixro ko tutée ndo jitsje'e xranchi xro'i jiche. ²Itja ndo jitséxin ndo naa xroon nchíín jixrange'e, ko tutée ndo ti jian bake'e ndo ngata'a ndachaon ko tutée ndo ti ikjon bake'e ndo ngata'a inche. ³Ko séen kuyako ndo xranchi tojie'e naa kujenda, ko ti juexin kuyako ndo, kuin'enni téé yaato juatee. ⁴Ko juexin ndachro ti yaato juatee, jan'an ó xrokjin nge'e kuin'an ko tuinxin kuin'an naa sen nichja jii ngajni ko ndachro:

—Tasintaxin'a nge'e ndachro ti yaato juatee, ja'ua tsono'a ji'i ko xro'an ngisen xronache.

⁵Ko ndo ángel tsikake'e naa tutée ngata'a ndachaon ko naa tutée ndo ngata'a inche juatsi'in ndo itja ndo jian ngajni. ⁶Ko nichjixin ndo ixi ndo Dio, ndo jichón kain nchakon, ndo juinchekonchjian ngajni ko nunte xasintajni, ndachaon ko kain nge'e jii ko ndachro ndo ángel:

—Í tsonchren'a tson'en kain ji'i. ⁷Nchakon xronichja yaatuxin ndo ángel ko tsanoa ndo tjao'e ndo, ó tsikon'en kain ti tsindachro ndo Dio sinche'e ndo, ti xro'an ngisen kuanoe ko sinche'e ndo kain ti tsindache ndo sen nche'e xrée ndo, sen kuachronga chijnie ndo ó sa'ó.

⁸Ti téé sen ó kuin'an kuixin ngajni, íjngo nichja'na ko ja'in ndachro:

—Itjia ko chjijá xroon nchíín jixrange'e jiá itja ndo ángel kuixin ngata'a ndachaon ko ngata'a inche.

⁹Tjume'e ikjuj ko juanchia'a ndo ángel xroon nchíín ko je'e ndo ndachro ndo:

—Itsé ko inte xron. Ngaya ro'a tsojni xranchi tsjeen kunoa, ko ngaya tsee itsjá tsono'a.

¹⁰Jan'an itsé xroon nchíín jii ngaya itja ndo ángel ko juiné xron, ko nduaxin ngaya ro'a xe'e xranchi tsjeen kunoa ko ngaya tse'e kontsjá. ¹¹Ko tuinxin kuituanna:

—Xrokonda xrochrja'ngana íjngo nge'e tson'en, ti nge'e sinche'e ndo Dio ngajin kain tjajna, kain chujni, kain ngigua ko kain xi tetuan'an.

Yuu sen xruan'an ndo Dio xrochronga nge'e tson'en

11 ¹Tjume'e kuayá'a naa ntaa tjatichuaxinni ko kuituanna:

—Itjia ko tjatichu'a ningue ndo Dio ko altar ne'e ndo ko tsje'e ngijan'in sen ste nti'a, sen setajon sen juasie sen ngajin ndo. ²*Ko tjatichua'ia ntasien ningue ndo Dio ixi nti'a tsayé'e ni je'a tjajnee ndo Dio, ixi tsetuen'en na tjajna Jerusalén ko xrochónde'a na juasaya tjajna, níi nano ko tu'o. ³Jan'an xroxruan'an yuu sen nche'e xrana, tseyá sen manta tiie,

Yuu sen chronga nge'e
(Ap. 11:3)

xrochronga sen chijnina, chijni nduaxin, ní nano ko tu'o.

⁴Kayui sen me'e xrochronga chijnina, sen me'e kayui ntāa olivo ko kayui candelero ste ngajin ndo Dio, ndo tetuan'an nunte xasintajni. ⁵Ko siá xrojan chujni tjaun sincheni'e sen, je'e sen tsantsjexin sen ro'a sen xro'i, xro'i tsjaakaxin sen chujni tjaun sincheni'e sen ko tsen'en nā. ⁶Ko je'e sen xrochónda sen juachaxin tsije'e sen ngajni ixi tsania'i ichrin nchakon xronichja sen chijnie ndo Dio ko xrochónda sen juachaxin ixi sinchekjan sen inda ijni ko sincheni'e sen inche ixi itsjé ichin kain nchakon tjaun sen. ⁷*Tjume'e nchakon tsjexin xrochronga sen chijnina, chijni nduaxin, tjume'e kuée Xixron'anxrée tsachrjexin ba tuye yaso'e ko tse'to ba ngajin sen ko tsjacha ba naatsónaxón ba sen. ⁸Ko cuerpoe sen tsitsinga

ti chaoé tjajna ijié ti tsikoña nā Ncháina Jesús nganito ntācu, ko nti'a nchekin'in nā Sodoma ko Egipto. ⁹Ko ní nchakon ko tu'o, kain ni tsixin jée tjajna, ni nichja jée ngigua ko nación tsikonna sen tsiken'en sen jitsinga sen ko tsintue'a nā sen xroxrabaa sen. ¹⁰Ko ni nunte xasintajni juaxruxin tsintee nā tsikon nā tsiken'en sen, ko sinchéña nā kia ko sinchekiton'en kichuu nā itsjé nge'e ixi juaxruxin ste nā ixi tsiken'en sen, sen tsixruan'an ndo Dio, ixi nchakon kuintee je'e sen tsango tangi kuintekatsinga nā. ¹¹Ko kuatsinga kaní nchakon ko tu'o, tjume'e ndo Dio juinchexechón ndo kayui sen kuachronga chijnie ndo, ko bingatjen sen ko ni bikon tsango xronka nā. ¹²Ko kayui sen kuin'en sen séen nichja naa ngisen jii ngajni ko ndachro: —Tajiínta nti'i.

Ko je'e sen kuajin'in sen ngajni, naa itjui juinchengajin'in sen. Ko kain ni kuaningakon'en sen, bikon nā sen. ¹³*Ko hora me'e tsango kontengi nunte, ko texin parte tjajna ijié chjenjin ko yaato mil chujni kuinteken'en nā. Ko kain ni jichón, ni kuitu'e, tsango xronka nā ko kuaxi nā kuitikaon nā ndo Dio jii ngajni ko kuajon nā juasie nā ngajin ndo.

¹⁴Nā ti kon'en yuxin juachjaon ko tuinxin tsii juachjaon nínxin.

Itjao yaatuxin

¹⁵Tjume'e yatuxin ángel kuanoa ndo itjao^m chónnda ndo ko ngajní kuin'enni séen nichja itsjé ngisen ndachro:

Kain juachaxien nunte xasintajni tikinixin'en ndo Dio ko ngisen kuinche'e je'e ndo, me'e ndo Cristo, ndo tsetuan'an kain nchakon.

¹⁶Ko ngujngu sen ikánoó tachríi ste ngata'a ntachaon'en sen ngajinxin ndo Dio kuisée sen ko kuajon sen juasie sen ngajin ndo Dio. ¹⁷Ko ndachro sen:

Ncháina ndo Dio, tsango chondanta kain juachaxin. Ja'anta ti ó sa'ó bake'enta, ti richónnta jai ko ja'anta tsji'inta íjngo. Juasianta ixi juakonánanta kain juachaxin chondanta ko ó kuaxinta kuetuan'annta nchijíi nunte xasintajni.

¹⁸Kain chujni ste nunte xasintajni koñaon na, ixi ó kuij nchakon ja'anta sinchéñanta ijié ngajin na ko ngajin ni tsiken'en. Ko nchakon me'e tsajonnta nge'e jian ngajin sen juinche'e xráanta, sen kuachronga chijnianta ko ngajin sen titikaonnta, chujni tsango tituan'an ko chujni na'i.

Ko sinchetjáñanta ni juinchetjáña chujni bake'e nunte xasintajni.

¹⁹*Tjume'e xitje'e ntachja ningue ndo Dio ti jii ngajní, ko ngaxin'in ni'ngo tikonni ti jitjinga nge'e tsiketuan'an ndo Dio. Ko tsango kongíxin ko tsango juatee ko tsango kontengí nunte ko tsango kuania tuni.

Nchri ko kudragón

12 ¹Tjume'e konoxin ngajní naa nge'e tsango ijié ti chuxin'ani: konoxin naa nchri ko manta jíá nchra tóngíxin xranchi chjiixro ko chringi tutée nchra jii nchanitjao. Ko jaa nchra jita'a naa corona chónnda teyuu nchanotsé. ²Ko je'e nchra yaa nchra ichjan ko tuyako nchra ixi tsango tíin nchra ixi ó sinchejongí'e nchra chjen'en nchra. ³Kaxon konoxin ngajní naa nge'e ijié ti chuxin'ani: naa kudragón játse ko chónnda ba yaato jaa ba ko ite nte'e ba ko naa corona jita'a ngujngu jaa ba. ⁴Ko ntanéé ba bingajinxin ba ti nínxin parte kain nchanotsé jii ngajní ko juanka ba nchanotsé ngata'a nunte ko kuíxin ba ngajinxin je'e nchra ixi sine ba chjen'en nchra tuinxin tsjongí'e xjan. ⁵Ko je'e nchra juinchejongí'e nchra naa xjan xi, xjan me'e tsetuen'en xjan kain tjajna jii nunte xasintajni

^m 11:15 *itjao* Trompeta

11:19 a: Ap. 8:5; 16:18; b: Ap. 16:21.

ixi naa ntakuto chika. Tjume'e kuachrje'e nchra chjen'en nchra, sakjui xjan ngajin ndo Dio ti tetuan'an ndo. ⁶Tjume'e je'e nchra sabinga nchra ntajie ko nti'a ndo Dio tsijikonchjian ndo no xrobake'e nchra ko nti'a tayakon'en ndo nchra ní nano ko tu'o.

⁷*Tjume'e kuinteke'to sen ángel ngajní. Ndo ángel Miguel ko sen ángel tetuen'en ndo kuinteke'to sen ngajin kudragón ko ni ángel tetuen'en ba. ⁸Ko ixi juacha'i ba íxro'an juachaxin chónða ba tsitu'e ba ngajní. ⁹*Méxin kuantsjexin ndo Dio kudragón ngajní, me'e kunchee ntaxi nchekin'in na Xixron'anxrée. Je'e xa ncheye'e xa chujni ste nunte xasintajni. Je'e xa ko kain ni ángel tetuen'en xa kuitsinga ngata'a nunte.

¹⁰Tjume'e kuin'an naa sen séen nichja ngajní ndachro sen:

—Ó kuii juachaxien ndo Dio na'ina tsantsje ndo ijie ko kuii juachaxin tsetuan'an ndo Cristo ixi ó kuachrjexin ngajní Xixron'anxrée tjankata'a ijie ngajin sen kichuuna, tiie, nchakon, je'e xa tankata'a xa ijie ngajin sen, ngajinxin ndo Dio na'ina. ¹¹Sen kichuuna juacha sen ngajin xi me'e ixi jnié Xjantuchjonⁿ ko ixi chronga sen chijni kuayé'e sen ko xronka'i sen maski xrokuen'en sen.

¹²Méxin jai juaxruxin tsintee kain sen ste ngajní. Ko lastu sen ste ngata'a nunte xasintajni ko kain ti jichón chringi ndachaon ixi Xixron'anxrée tsango koñao xa ixi xingajinxin xa ngajní ixi ó no'e xa íxro'an itsjé nchakon chónða xa.

¹³Ko ti kono'e kudragón ixi ó kuitsinga ba ngata'a inche, kuaxi ba rué'e ba nchri tsijinchejongí'e xjan xi. ¹⁴Ko ndo Dio kuajon ndo yuu nenechaan kutachikjan ngajin nchra ixi chao tsjanga nchra satsinge'e nchra kudragón, satsji nchra ntajie ti no tsikasinchjian ndo Dio ko nti'a tayakon'en ndo nchra ní nano ko tu'o. ¹⁵Ko kudragón tsango yee inda kuantsjexin ro'a ba ko juinchéña ba naa indajitinga ixi jaña tsingakjin inda nchri me'e. ¹⁶Ko inche bingijna nchra ixi xitje'e nche, nti'a bikia inda kuachrjexin ro'a kudragón. ¹⁷Tjume'e tsango koñao kudragón ngajin nchra, méxin ikjui ba kue'to ba ngajin ni kichuu nchra, ngajin sen titikaon nge'e tsiketuan'an ndo Dio ko xratitikaon sen chijnie ndo Jesucristo. ¹⁸Ko ti kudragón chón'en ba ngande'e ndachaon.

Yuu iko jie'e tsango chjinga ste

13 ¹*Hora juasin ngande'e ndachaon, bikon kuachrjexin ndachaon naa iku

ⁿ 12:11 *Xjantuchjon* Cordero de Dio; Jesús

12:7: Jud. 1:9. 12:9: Lc. 10:18. 13:1: Ap. 17:3, 7-12.

tsango chjinga jii, iku me'e chónda ba yaato jaa ba ko ite nte'e ba, ko ngujngu nte'e ba chónda naa corona ko ngujngu jaa ba chónda naa chijni nichjangí'e ndo Dio. ²Iku tsango chjinga jii bikon jii ba xranchi naa kutigre ko tutée ba ste xranchi tutée kuoso ko ro'a ba jii xranchi ro'a kujenda. Ko kudragón kuajon ba kain juachaxien ba ngajin iku tsango chjinga jii. ³Ko naa jaa iku tsango chjinga tsango tsikoni'e, xraxrokuenxin ba ixi ti tsikoni'e me'e, ko ó tsikoxruen'en ba. Ko kain chujni ste nunte xasintajni tsikikon na ixi tsikoxruen'en ba, méxin juaxruxin rué'e na ba. ⁴Ko kuajon na juasaya ngajin kudragón ixi je'e ba kuajon ba juachaxin ngajin iku tsango chjinga jii, ko kaxon kuajon na juasaya ngajin iku tsango chjinga jii ko ndachro na:

—¿Ngisen xrokjui xranchi iku tsango chjinga ko ngisen xrojuacha ngajin ba?

⁵Ko iku tsango chjinga kuayé'e ba juachaxin xronichjangí'e ba ndo Dio ko kain nchakon tsetuan'an ba yuu kán ko yuu nchanitjao. ⁶Ko jaña juinche'e ba, nichjangí'e ba ndo Dio ko nichjangí'e ba xranchi tin'in ndo ko ti jii ndo ko kain sen ste ngajin ndo. ⁷Kaxon tsikayé'e ba juachaxin tsetoka'o ba sen titikaon ndo Dio ko tsjacha ba tsetuen'en ba sen, ko kuayé'e ba juachaxin tsetuen'en ba kain chujni, kain tjajna, kain ngigua ko kain nación. ⁸Kain ni nunte xasintajni kuajon

na juasaya ngajin iku tsango chjinga jii, kain ni jitaxin'a xranchi tin'in na ngaya xroon ti jitaxin kain sen tsechón kain nchakon ti xrako'a nunte xasintajni, me'e xroen Xjantuchjon, Xjantuchjon tsikajon ndo Dio kuen'en.

⁹Ngisen chao tsin'en, xrokonda tsin'en sen. ¹⁰Ni tije'e ndo'achjiso inaa chujni, kaxon je'e na tikinixin tsije'e na ko ni naatónaxón naa chujni ixi chika espada, kaxon je'e na chika espada tsenxin na. Ji'i xrondachro ixi sen tjajnéé ndo Dio tsikixin'en sen tsatsinga sen kain ti tangi ko tsintue'a sen xrochuntia sen ndo Dio.

¹¹Tjume'e bikon kuachrjetaon inche inaa iku tsango chjinga jii, chónda ba yuu nte'e ba xranchi nte'e kutuchjon ko nichja ba xranchi nichja kudragón.

¹²Iku yuxin tsango chjinga jii chónda ba kain juachaxin xranchi juachaxin kuachónda iku sa'ó ko kuanche'e ba xrée iku chjinga jii sa'ó. Nchekateya ba kain chujni jii ngata'a nunte xasintajni xrokuajon na juasaya ngajin iku tsango chjinga jii sa'ó, iku tsikoxruen'en ti tsikoni'e ba.

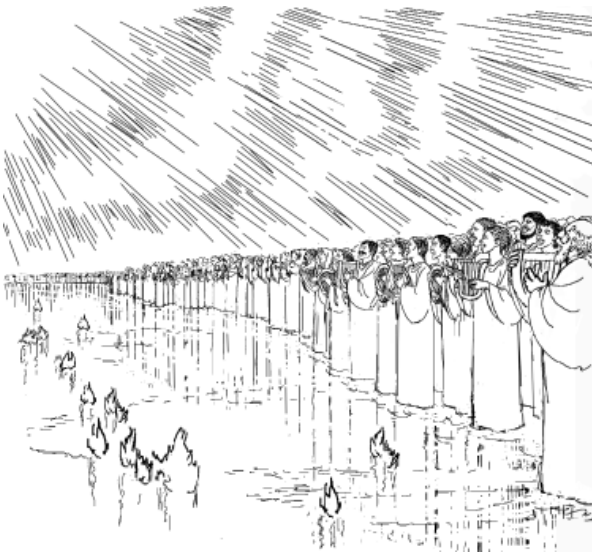
¹³Kaxon juinche'e ba itsjé ixra ijíé xranchi ti xingajinxin ngajni xro'i ngata'a inche ngajinxin ikon kain chujni. ¹⁴Iku yuxin tsango chjinga jii juincheye'e ba itsjé chujni ixi ti ixra ijíé juinche'e ba ixi tsikayé'e ba juachaxin tsikajon iku sa'ó tsango chjinga jii, ko juinchekateya ba chujni ixi sinchéña na naa tjatu'o xrotsje'e xranchi jii iku sa'ó,

iku tsikoni'e ixi chika espada ko kuen'a ba. ¹⁵Ko iku yuxin tsango chjinga jii kuayé'e ba juachaxin ixi tjatu'o tikonni xranchi iku sa'ó tsijinchekonchjan chujni, tsayé'e juachaxin tsechón ixi jaña chao xronichja ba ko chao tsetuan'an ba ixi tsen'en kain ni tsajon'a juasaya ngajin ba. ¹⁶Kaxon kuetuan'an ba ixi kain chujni xrochónda na naa chji'e na, itja na ti jian o ntatjen na, kain chujni, ijié ko ichjan, ni chónda tomi, ni nóa ko ni nchejinche'e na ixra, ko ni tetuan'an, kain na xrochónda na chji'e na. ¹⁷Ko xro'an ngisen chonda juachaxin tse'na o sinchekji siá chónda'i na chji'e na, ti xrondachro xranchi

tin'in iku tsango chjinga jii o númeroe ba. ¹⁸Ji'i xrokonda ícha xrokuienxinnta. Ngisen tienxin chao xrokono'e sen número chónda iku tsango chjinga jii ko número me'e xrondachro xranchi tin'in chujni, número me'e ikjaon ciento sesenta y seis (666).

Soon xrotsje ciento cuarenta y cuatro mil chujni

14 ¹*Tjume'e jan'an bikon Xjantuchjon jixin tutée xjan ngata'a ijna Sión. Nti'a jikao ndo ciento cuarenta y cuatro mil chujni jitaxin ntatjen sen nombrée Xjantuchjon ko nombrée Ndotée ndo. ²Ko kuin'an naa ngisen nichja, té

*Sen itsje ko tinga sen arpa
(Ap. 14:2)*

sen kuixin ngajni, tin'enni xranchi xroin yee inda jitinga o xranchi seen tjateé, ko xranchi tin'enni ti ste kueya sen, sen stetinga sen arpa. ³Ko stetsje sen naa soon natjúa tjenka trono, ti ste noó sen jichón ko sen ikán ko no tachríi. Xro'an ngisen chóna juachaxin chao xrotsje soon me'e; je'o sen ciento cuarenta y cuatro mil, sen tsikayé'e juachaxin tsehón kain nchakon ti xrabake'e sen nunte xasintajni. ⁴Sen ji'i ó kuachóna'i sen inaa nchri je'a janchri'e sen ko tsango tjúa aséen sen, ko kuarue'e sen Xjantuchjon nguixin ti no bakaji ndo. Sen ji'i kuinche'e ndo Dio sen xranchi naa nge'e sa'ó xrokuayé'e ndo ko Xjantuchjon. ⁵Je'e sen nai'a juincheya sen ko xro'an nge'e ti ndako'a juinche'e sen, je'e sen tjúa aséen sen.

Nge'e chronga níi sen ángel

⁶Tjume'e bikon inaa ndo ángel jitjanga ngusine ngajni jichronga ndo chijni jian, chijni nai'a tsjexin, ti tsin'en kain ni nunte xasintajni ko tsin'en kain nación, kain chujni, kain ngigua ko kain tjajna. ⁷Ndo ángel me'e seen kuyako ndo ko ndachro ndo:

—Xrakuen'anta ndo Dio ko tájonnta juasaya ngajin ndo ixi ó kuii nchakon sinchéña ndo ijié. Tájonnta juasaya^o ngajin ndo, ndo juinchéña ngajni ko nunte

xasintajni ko ndachaon ko no jitonoxixin inda.

⁸*Tjume'e kuii inaa ndo ángel, ko ndachro ndo:

—Ó kuitjáña, ó kuitjáña tjajna Babilonia, tjajna ijié. Ni tjajna me'e juinche'ateya kain nación xrokui'i na vino, ko tjume'e juinche'e na kain ti ndako'a, ti chóna na inaa nchri je'a janchri'e na.

⁹Tjume'e konoxin ndo ángel níinxin ko seen nichja ndo:

—Síá xrojan ngisen tsajon juasaya ngajin iku sa'ó tsango chjinga jii ko ngajin tjatu'o tsikachrjeya ba o kaxon síá tsituexin na tsayé'e na chji'e ba ntatjen na o itja na, ¹⁰méxin tsayé'e na kain juañaue ndo Dio ko tsango tangi tson'en na. Tsikaonxin na ngajinxin sen angéel ndo Dio ko ngajinxin Xjantuchjon ixi xro'i ko ixi azufre jiche. ¹¹I'nchi tachrxexin xro'i nai'a tsjexin 'nchi. Kain nchakon tsajin'in i'nchi ko ni kuitikaon iku sa'ó tsango chjinga jii ko tjatu'o tsikachrjeya ba ko kaxon ni jitaxin ngata'a xranchi tin'in ba, tiie, nchakon jua'i tsjoké'e na. ¹²Méxin nchakon tsii ji'i xrokonda sen titikaon ndo Dio tsikixin'en sen tsatsinga sen kain ti tangi, ko tsintue'a sen xrochuntia sen ndo ko tsitikaon sen nge'e kuetuan'an ndo ko xrokonda tsjako sen ixi chuntia sen ndo Jesús.

^o 14:7 *juasaya* respeto, honor
14:8: Ap. 18:2.

*Ndo jitsé joso
(Ap. 14:14)*

¹³Tjume'e kuin'an naa tée sen nichja kuixin ngajni ko ndachro:

—Ikjian ji'i: “Jai xrangixin juaxruxin tsake'e sen titikaon Ncháina ko tsen'en sen.”

Jaán, ndachro Espíritue ndo Dio, ixi je'e sen tsjoké'e sen, ísinche'a sen ixra tangi kuanche'e sen ixi ndo Dio tsjenge'e ndo sen 'na ixi ti jian ixra juinche'e sen.

**Xrangixin xroxraka nge'e
kóña ngata'a nche**

¹⁴Tjume'e bikon naa itjuj tjúá ko nti'a jita'a naa ndo jitsje'e xranchi Chjen'en ndo Dio, xjan jongí'e

xranchi chujni, ko naa corona chika oro jita'a jaa ndo ko yaa ndo naa joso tsango yao. ¹⁵Tjume'e inaa ndo ángel kuachrjexin ndo ni'ngo ko séen nichje'e ndo ngisen jita'a itjuj ko ndachro ndo:

—Tjangíxian tonchrijian ixi joso ixi ó kuii nchakon tsandáa ixi ó tsicha nge'e tsikoña nunte xasintajni.

¹⁶Ko ndo jita'a itjuj juincheckatsinga ndo joso nguixin nunte xasintajni ko juá'ka ndo nge'e tsikoña.

¹⁷Tjume'e inaa ndo ángel kuachrjexin ndo ni'ngo jii ngajni ko kaxon tikao ndo naa

joso tsango yao. ¹⁸Ko ti altar kuachrjexin inaa ndo ángel, ndo me'e tetuan'an ndo xro'i ko séen ndache ndo ndo ángel chónnda joso yao:

—Tonchrijian ixi joso yao itsjé tu uva tsikoña nunte xasintajni ixi ó tsichje itu.

¹⁹Ko ndo ángel juinчекatsinga ndo joso ngata'a nunte ko konchrinjin ndo tu uva tsikoña nunte ko bengachjian ndo tu ti no tseeneni tu. Ji'i xrondachro, ndo Dio toña ndo ngajin chujni. ²⁰*Ko kuayáa nā tu uva ngande'e tjajna ko ti no kuenexin nā tu kuachrjexin tsango yee ijni, kuiji ijni noi ti jikaxin chika teya ro'a kunxin ko níi ciento kilómetro binga ijni.

Yaato ángel ko yaato ichin tsjexixin tsoníexin chujni

15 ¹Bikon ngajni inaa ixrā ijie: yaato ndo ángel chónnda ndo juachaxin ngajin yaato ichin tsoníexin chujni nunte xasintajni. Ji'i xrondachro tsango jitoña ndo Dio. ²Kaxon bikon naa nge'e xranchi naa ndachaon tsikjan xranchi xroxrao tsintekjanxin ixi xro'i. Tjenka nti'a siin sen juacha kuatsinga kain nge'e juinche'e iku tsango chjinga jii ko ti tsikachrjeya xranchi je'e ba ko kaxon número xranchi tin'in ba. Sen me'e siin sen ngata'a ndachaon ko stetsé sen arpa tsikajon ndo Dio ngajin sen.

*Yaato sen ángel ko ti yaato ichin
(Ap. 15:1)*

³Ko itsje sen soon kuantsje ndo Moisés, ngisen juinche'e xrée ndo Dio, ko sóen Xjantuchjon, ndachro:

Tsango ijié nge'e nche'enta ko tsango jian kain nge'e tsijinchéñanta.

Ja'anta Nchána ndo Dio, ndo chónda kain juachaxin.

Ndako ko nduaxin chao nche'enta kain nge'e.

Ja'anta Rey tetuan'annta kain nchakon ngata'a nunte xasintajni.

⁴¿Ngisen xroxrakon'a ngajinnta, Nchána?

¿Ngisen tsajon'a juasaya ngajin ja'anta?

Je'o ja'anta tsango tjúanta. Kain ni nchijí nunte

xasintajni tsajon na juasaya ngajinnta

ixi bikon na kain ixra jian tsijinche'enta.

⁵Tjume'e bikon ngajni ko nti'a xitje'e ni'ngo ti jitinga nge'e tsiketuan'an ndo Dio. ⁶Ko ni'ngo kuachrxjin yaato ndo ángel tikao sen yaato ichin. Steyá ndo manta tjintee tjúá ko chaxro tóngíxin ko steteyá ndo cinta chika oro. ⁷Naa sen noó stechón kuajon naa copa jitjiá vino kuayé'e ngujngu yaato ndo ángel, ko yaato copa me'e xrondachro ti toñao ndo Dio, ndo jichón kain nchakon. ⁸Ko ngaxin'in ni'ngo kaon i'nchi ti tixin ti ijié juachaxin chónda ndo Dio ko xro'an ngisen chónda juachaxin tsatsinga ngaxin'in

ni'ngo tsatsingaja ti yaato ichin tikao ti yaato ndo ángel.

**Yaato copa tjinga
juañaué ndo Dio**

16 ¹Kuin'an naa téé sen nichja tsango séen kuixin ni'ngo, ko ndache sen yaato ndo ángel:

—Itjinta ko tjintjinta ngata'a nunte xasintajni ti jitjiá yaato copa juañaué ndo Dio.

²Tjume'e ndo ángel sa'ó kuii ndo ko kuintjé ndo ti jitjiá copee ndo ngata'a nunte xasintajni ko ngata'a kain chujni chónda chji'e ne'e iku tsango chjinga jii, ko ni bakajon juasaya ngajin ti tjatu'o tsikachrjeya ba, ko ti tjia copa me'e naa ichin ña'i ko tsango ixra chin.

³Ndo ángel yuxin ikjui ndo ko kuintjé ndo ti jitjiá copee ndo, ngata'a ndachaon ko ndachaon ikjan inda ijni, xranchi jnié naa ti tsiken'en ko kain nge'e jichón ngangi ndachaon nda kuen'en.

⁴Ko ndo ángel nínxin kuintjé ndo ti jitjiá copee ndo ngata'a ndajitinga ko ngata'a ti no jitonoxixin nda ko ikjan nda ijni. ⁵Tjume'e kuin'an nichja ndo ángel tetuen'en inda ko ndachro ndo:

—Ndo Dio jian ja'anta. Ncháina tsango tjúá ja'anta, ndo Dio, ndo jichón sa'ó ko ndo jichón jai ko ndo jian nchéña ijie, ⁶ixi ni ningakon'annta kóña na sen kuachronga chijnianta ko sen tjúá aséen, méxin jai

ja'anta tájonnta ijni tsi'i na ixi kondeexin ti ndako'a juinche'e na.

⁷Kaxon kuin'an téé naa sen kuin'in altar ko nichja sen:

—Ja'anta nduaxin Ncháina, ndo Dio, ja'anta chondanta kain juachaxin ko jian ko ndako nchéñanta ijie.

⁸Tjume'e ndo ángel noóxin kuintjí ndo nge'e jitjiá copee ndo ngata'a chjiixro, ko chjiixro kuayé'e juachaxin sinchechján kain chujni ixi xro'i. ⁹Kain na tsango ichján na ko maski jaña kuintekon'en na, kuitikaon'a na ndo Dio ko kuajon'a na juasaya ngajin ndo; cháña nichjang'íe na xranchi tin'in ndo, ndo chónnda juachaxin ngata'a kain ichin me'e.

¹⁰Tjume'e ndo ángel na'óxin kuintjí ndo ti jitjiá copee ndo ngata'a trono ne'e iku tsango chjinga jii. Tjume'e ti no baketuanxin iku tsango chjinga jii, nti'a konaxixe'e. Ko chujni juinetja na nejen na ixi tsango tiín na. ¹¹Ko ixi tsango tiín na ko tsango tangi kon'en na, ni me'e kuintue'a na ti ndako'a banche'e na ko ícha nichjang'íe na ndo Dio, ndo jii ngajní.

¹²Tjume'e ndo ángel inkjaoxin kuintjí ndo ti jitjiá copee ndo ngata'a ndajitinga ijié ndatin'in Eufrates. Ko nda me'e xema inda ixi chao tsintekatsinga xi rey tsi'xin chjuya.

¹³Ko bikon ixi ro'a kudragón, ro'a iku tsango chjinga jii ko ro'a xi ndako'a bajako kuachrxjin níi espíritu ña'i tikonni xranchi kurrána. ¹⁴Espíritu ji'i, espíritu Xixron'anxrée kuanche'e ixra ijié. Kuintekachrje espíritu ji'i ixi tsja'o kain xi rey ste nunte xasintajni ixi tse'to xa nchakon ndo Dio sinchéña ndo ijié ngajin kain chujni, ni ste nunte xasintajni. ¹⁵*Méxin ndo Dio ndachro ndo: “Jan'an ó tuinxin tsji'i xranchi naa xiche'e. Juaxrxin tsintee sen tejua'i ko steyá mantée sen ko je'a turuchu ste sen, ixi jaña tsosue'a sen ixi turuchu ste sen.” ¹⁶Ko espíritu ña'i jua'o kain xi rey nunte ndatin'in Armagedón, ngigua Hebreo xrondachro ji'i.

¹⁷Tjume'e yatuxin ndo ángel kuintjí nge'e jitjiá copee ndo ngataon chrinto, ko ngaxin'in ni'ngo jii ngajní kuin'enni naa téé sen nichja tsango séen ndachro:

—Ó juexin kon'en kain nge'e.

¹⁸*Ko kongíxin ko kuin'enni tsango séen juatee ko tsango kontengí nunte xranchi nai'a bikon chujni kontengí nunte. ¹⁹Ti tsango soji kontengí nunte níi xitje'e inche tjajna Babilonia ko kain tjajna jié ste nunte xasintajni chjenjin tjajna. Ko ndo Dio xraxaon ndo ixi xrojuinchení'e ndo ni tjajna Babilonia ko tsango juincheni'e

ndo nā ixi tsango koñao ndo ngajin nā. ²⁰*Ko kain nunte ste ngusine ndachaon ko iñā naakuitjǎñaxón. ²¹*Ko ngajní kuaniaxin tuni tsango ndantua, xranchi yuu kán kilo yexin ngujngu tuni. Ko chujni ícha nichjangí'e nā ndo Dio ixi jaña kon'en, ixi xratja nā tuni.

Tsikaon nchri chóna itsjé xi

17 ¹Ti yāto ndo ángel chóna yāto copa, naa ndo me'e ndachro ndo:

—Xrokuia ko tsjako'a xranchi tsikaon nchri chóna itsjé xi, nchri jii ngata'a ndachaon. ²Xi rey tetuan'an nunte xasintajni kuejuakao xa nchra, juinche'e xa ti ndako'a ko ni nunte xasintajni koanxin nā ixi vino tsikajon nchra ngajin nā ko ndakua'i juinche'e nā.

³*Tjume'e Espíritue ndo Dio juinchenoxin ndo naa nge'e bikon ko ndo ángel biki'an ndo ntajie ko bikon naa nchri jita'a naa iku játse tsango chjinga jii, ko nchijí ba jitaxin chijni nichjangíexin nā ndo Dio ko chóna ba yāto jaa ba ko ite nte'e ba. ⁴Ko je'e nchra jíá nchra manta tiie játse ko kaxon játse, ko tsikitsojin nchra kueba nge'e tsikónaxin chika oro ko ixro chaxro tsango tjintee ko kaxon ixro perla. Ko ngaya itja nchra jíá naa copa chika oro jichrexin ijje ko ti ndako'a ko kain ti ña'i

tsijinche'e nchra. ⁵Ko ntatjen nchra jitaxin naa chijni xro'an ngisen tienxin ko ja'in jitaxin: “Tjanya ijje ndatin'in Babilonia, me'e xrokjui xranchi janée kain nchri tejuakao itsjé xi ko kain ni nche'e ti ndako'a jii nunte xasintajni.” ⁶Ko bikon ixi je'e nchra tsikoan nchra ixi jnié kain sen titikaon ndo Dio ko sen tsiken'en ixi kuachronga sen ti titikaon sen ndo Jesús. Ti bikon ji'i tsango juinchexronkana.

⁷Tjume'e naa ndo ángel ndachijina ndo:

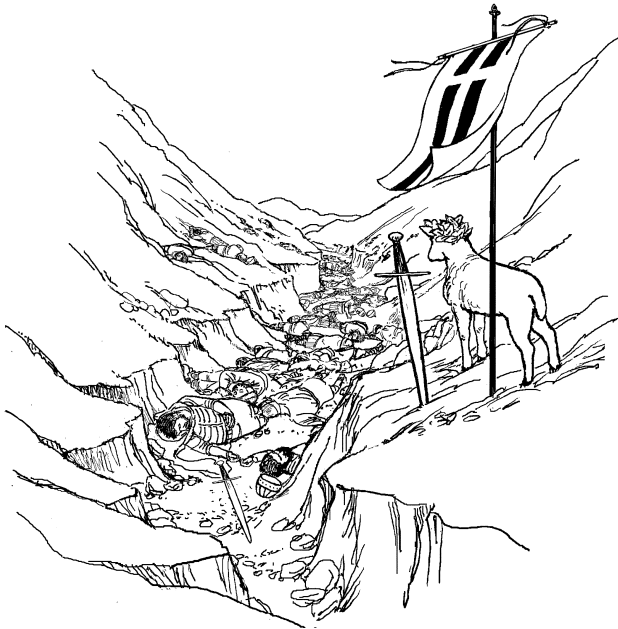
—¿Sonda xronka? Jan'an xrontatjua nge'e xrondachro ti nchri ji'i ko ti iku tsango chjinga jii jita'a nchra chóna ba yāto jaa ba ko ite nte'e ba, ji'i xro'an ngisen no'e. ⁸*Iku tsango chjinga jii bikuan ó seno bake'e ba ko jai íko'a ba. Ko iku me'e ó mero tsachrxexin ba tuye yaso'e ko ti naxixe'e ko je'o tsachrje ba ixi ndo Dio sinchetjáña ndo ba. Ko ni ste nunte xasintajni, ni jitaxin'a xranchi tin'in nā ngaya xroon, xroon ó jitaxin xranchi tin'in sen tsehón kain nchakon, xroon me'e ó jii xroon nchakon xro'an nge'e bake'e ngata'a nunte xasintajni, je'e ni me'e xroxronka nā hora tsikon nā ba íjngo iku tsango chjinga jii; iku me'e ó seno bake'e ba, ko jai ko'a ba ko xrokjan tsii ba.

⁹'Ngisen chao tsienxin ji'i xrokonda jian tsienxin sen: Ti

yaato jaa ba xrondachro ti yaato ijna jita'a nchri chónda itsjé xi. ¹⁰Ko kaxon ti yaato jaa ba xrondachro yaato xi rey, ko na'ó xi rey me'e ndakuen'en xa ko naa xi rey xrajitetua'an xa ko í naa xi rey xrati'a xa. Ko nchakon tsij xi rey me'e, tsjé'a nchakon tsetuan'an xa. ¹¹Ko iku tsango chjinga jii ó bake'e ba seno ko jai tikon'ani ba, me'e ti nínxin xi rey; je'e xa tikinixin'en xa ti yaato xi rey ko xi me'e tsitjáña xa.

¹²'Ko ti ite nte'e ba bikuan me'e ite xi rey xrati'a nchakon tsinteketuan'an xa. Ko tjume'e

tsintekayé'e xa juachaxin, xranchi naa hora tsetuan'an xa ko kaxon tsetuan'an iku tsango chjinga jii. ¹³Kain ite xi rey jii'í naakua naa nge'e xrondachro xa ixi tsajon xa juachaxin ícha tsetuan'an iku tsango chjinga jii. ¹⁴Kain xi me'e tseto xa ngajin Xjantuchjon ko Xjantuchjon^P tsjacha xjan ngajin kain xi me'e ixi je'e ndo Nchéé kain chujni ko je'e ndo naa Rey tetuen'en kain xi rey. Ko sen ste ngajin ndo, ndo Dio tsikiye'e ndo sen ko kuinche'e ndo sen, ko sen me'e jian chuntia^q sen ngajin ndo.

Tsjacha xjantuchjon
(Ap. 17:14)

^P 17:14 *Xjantuchjon* Cordero de Dio; Jesús ^q 17:14 *chuntia* tener fe

¹⁵Kaxon ndachijina ndo ángel:

—Ndachaon bikuan, nda jita'a nchri chónda itsjé xi, me'e xrondachro kueya tjajna, kueya chujni, kueya nación ko kueya ngigua. ¹⁶Ko ti ite^r nte'e iku tsango chjinga jii bikuan ko je'e ba xraningakon'en ba nchri chónda itsjé xi, tsjánka ba nchra ko sinchetorucho ba nchra ko sine ba ntau'e nchra ko tsjaaka ba nchra ixi xro'i. ¹⁷Ixi ndo Dio bake'e ndo ngaya aséen kain xi rey me'e sinche'e xa ti tjaun je'e ndo, jaña naakua nge'e xrondachro xa ixi tsajon xa juachaxien xa ngajin iku tsango chjinga jii, ti xroxetjaja nchakon tson'en kain nge'e tsindachro ndo Dio. ¹⁸Nchri bikuan, me'e tjajna ijié tetuen'en kain xi rey jii nunte xasintajni.

Kuitjáña nchijí tjajna Babilonia

18 ¹Tjume'e bikon inaa ndo ángel xingajinxin ndo ngajní, je'e ndo tsango chónda ndo juachaxin, ko nunte xasintajni tsango bingasáña ixi tóngíxin ndo ángel me'e. ²*Ko tsango séen kuyako ndo ángel ko ndachro ndo:

—Kuitjáña, ó kuitjáña tjajna ijié, tjajna Babilonia. Nti'a ikjan ndo'a ni ña'i ko nti'a jii kain espíritue Xixron'anxrée. Nti'a ste kakée iko ña'i, iko tjanga ko

tsango tonchi'eni. ³Kain tjajna koanxin na ko juinchetjáñajin na ixi vino ndakoa juinчекji nchra, ko kain xi rey nunte xasintajni kuejuakao na nchra juinche'e na ti ndako'a. Kain ni te'na ko nchekji itsjé juacha na me juinchetjáña aséen na.

⁴Tjume'e kuin'an inaa ngisen nichja tée kuixin ngajní ko ndachro:

—Tachrjexinnta na ixi ja'anta titikaonntana ixi tsama'inta jée na ko ja'anta tsikaon'anta ko xro'an nge'e tson'annta xranchi tson'en je'e na. ⁵Ixi tsango itsjé ti ndakoa juinche'e nchri me'e, ko kuiji ijié me'e ngajní. Kain ti ndako'a kain ña'i kuanche'e nchra, méxin koñaio ndo Dio ixi xraxaon ndo kain ji'i. ⁶Chje'énta nchra xranchi je'e nchra juinche'e nchra ngajin ikaxin na. Kain ti juinche'e nchra yuu tjenge'enta nchra 'na. Ko ti copa juinçekonchjian nchra ixi vino ndakoa, jaña yuu tikie'enta nchra kaxon. ⁷Je'e nchra tsango juinchejié aséen nchra ixi kuachóna nchra kain nge'e tjaun nchra, méxin jai ícha ijié juachjaon tsatsinga nchra ko tsango xrotsjanga nchra. Ixi je'e nchra ndache aséen nchra: “Nti'i ritjén xranchi naa nchri tsango tituan'an, ixi je'a kán'ana ko nai'a tsikon ti tangi.” ⁸Méxin naakua nchakon tsii kain juachjaon ngata'a nchra, ko tangi tson'en

^r 17:16 *ite* diez
18:2: Ap. 14:8.

nchra, juachjaon ko jinta tsatsinga nchra ko tjume'e xro'i xrochexin nchra ixi Ncháina ijié juachaxin chonda ndo ko sinchéña ndo ijié ngajin nchra.

⁹Kain xi rey ste nunte xasintajni, xi kuejuakao nchra ko kaxon juinche'e xa ti ndako'a xranchi je'e nchra, chinga tsono'e xa ko xrotsjanga xa ko tsuyako xa ixi tsikon xa i'nchi jitachrje ti jichexin nchra. ¹⁰Xroxronka xa méxin ikjín tsikonxin xa xranchi jitikaon nchra ko tsuyako xa ko xrondachro xa:

—Lastua ja'a tjajna ijié, tjajna Babilonia, tjajna tsango baketuan'an. Lastua ixi tsango taka kuitjáña juachaxin kuachonda ja'a, ixi naakua hora tsonchrjen'en ti tsjenga 'nā ja'a ixi nge'e juinche'e.

¹¹Ko ni te'na ko ni nchekji xrotsjanga nā ko tsuyako nā ixi tjajna me'e, ixi xro'an ngisen tse'na nā nge'e kuanchekji nā, ¹²chika oro, chika plata ko ixro tjintee ko chaxro tsje'e, ixro perla, manta lino tsango chaxro, manta seda játse tiie ko kaxon kain ntāa, ntāa chaxro xraxe ko nge'e tsikónaxin neno kuelefante, chika ko chika bronce ko ixro mármol. ¹³Kaxon ntāa canela ko xroān chaxro xraxe, tsjoxraxé, xroān mirra, vino, aceite, kuen jian tsikontsinga, ko noa trigo ko kutama, kutuchjon, kunxin, carreta, ko chujni nchenche'e nā xrā. ¹⁴Ko xrondache nā tjajna me'e tjajna Babilonia:

—Í chonda'ia kain nge'e tjintee kuachonda ko kain ti icha tjakuenxian, ko juinchetjáña kain ti tjintee kuachonda, ko ínai'a tsinchia.

¹⁵Kain ni bakena'a nge'e kuachonda, ni juacha itsjé tomi ixi nge'e bake'na nā ko nge'e banchekjina ngajin tjajna me'e, ikjín tsikonxin nā kain juachjaon tson'en tjajna me'e ko xroxronka nā. Xrotsjanga nā ko tsuyako nā.

¹⁶Ko ja'in xrondachro nā:

—Lastu tjajna ijié. Tjajna bake'e xranchi naa nchri tsikitsá ixi manta lino tsango chaxro, manta játse tiie ko tsikitsojin nchra ixi ntachika oro ko ixro tsango chaxro ko tsango tjintee ko xro perla. ¹⁷Naakua hora kuitjáña kain nge'e tjintee kuachónnda nchra.

Ko kain ni teka ntābarco, ni bakjixin ntābarco ko ni nche'e ixrā ngaya ntāa me'e, ikjin kuíxin nā. ¹⁸Ko nchakon bikon nā i'nchi kitachrje ti jiche tjajna, kuyako nā:

—¿Ngixe'e íjngo tjajna bake'e xranchi tjajna ijié ji'i?

¹⁹Ko bikitée nā nteso ki'i ngata'a jaa nā ko tsango juincheni'e nā, méxin tsango kuyako nā ko tsjanga nā ko ndachro nā:

—Lastu tjajna ijié tjajna Babilonia. Nti'a chujni kuachónnda ntābarco tsango itsjé tomi juacha nā, ixi tjajna me'e itsjé ti tjintee kuachonda tjajna ko jai naakua naa hora ó naajuexinxion kuitjáña kain nge'e.

²⁰ Juaxruxin tinteenta ja'anta ti tjúá asáanta ko sen ste ngajní sen kuarue'e Ndo ko sen kuachronga chijnie ndo Dio ixi je'e ndo ó juankata'a ndo ijie ngajin tjajna me'e, ixi jaña ó kóna'anta ijie.

²¹ Tjume'e naa ndo ángel chóna ijie juachaxin kua ndo naa ixro tsango ijie xranchi naa xrochri, ko juanka ndo xro chringi ndachaon ko ndachro ndo:

—Jaña naxrajeo tsitjáña

tjajna Babilonia, tjajna ijie ko ínai'a tsikon chujni tjajna me'e.

²² Nai'a tsin'enni suen arpa, ko suen ntaxro, suen itjao^s ngaya chaoa, ko nai'a tsikonni chujni nche'e xrā ngajian ko kaxon nai'a tsin'enni xranchi xroin xrochri nchetsinga ngajian. ²³ Ko ínai'a tsingasáña xro'i ngajian ko nai'a tsin'enni tsute'e chujni nti'a. Ixi ni bakena'a nge'e juinчекjia, ni tsango baketuan'an nunte xasintajni ixi itsjé tomi juacha nā ko ixi ichin tuso juinчeyexin nā kain nación. ²⁴ Ko nti'a kuchuexin jnié sen tsiken'en, sen kuachronga chijnie ndo Dio, ko sen tjúá aséen ko sen kuarue'e ndo ko kain ni kuinteken'en kondeexin tjajna ji'i, ni kuintee ngata'a nunte xasintajni.

Itsje sen ngajní

19 ¹ Ko kuatsinga ji'i, tjume'e kuin'an nichja kueya chujni ste ngajní ko séen nichja sen, ndachro sen:

¡Juasaya!

Juasie ndo Dio ixi je'e ndo kuajon ndo juachaxin stechónna

ko je'e ndo tsango tetuan'an ndo.

² Ixi je'e ndo tsango jian ndo ko jian nchéña ndo ijie; méxin juinчejenga ndo nchri kuejuakao kueya xi ixi tsango ndako'a juinche'e nchra,

ixi je'e nchra juinчekateya nchra itsjé chujni nunte xasintajni,

méxin ndako'a juinche'e nā, ko ndo Dio jai juenge'e ndo ixi kondeexin nchra kuen'en sen kuanche'e xrā ngajin ndo.

³ Ko íjngo ndachro sen:

—¡Juasaya! ¡Juasie ndo Dio! Ixi i'nchi jitachrexin ti jiche nchra nai'a tsjexin tsachrje 'nchi.

⁴ Tjume'e sen ikán no tachríi ko sen noó stechón bake'exin ntatuchi'in sen ko kuisée sen, ko kuajon sen juasaya ngajin ndo ndo Dio ndo jita'a trono ko ndachro sen:

—¡Jaña tson'en! ¡Juasaya ko juasie ndo Dio!

⁵ Tjume'e kuin'an téé naa sen nichja kuixin ti jii trono ko ndachro:

Tájonnta juasaya ngajin Ndotáina Dio,

kain sen nche'e xrée ndo,

kain sen jo'on ko kain ichjan.

^s 18:22 *itjao* Trompeta

Kia ixi tsute'e Xjantuchjon

⁶Kuḭn'an xranchi xronichja kueya chujni, xranchi tin'enni xroin ye'e inda jitinga ko xranchi ti séen tjateé jindachro:

—¡Juasaya! Juasie Ncháina Dio,

ixi ó kuaxi tetuan'an ndo, ndo chónnda kain juachaxin.

⁷Juaxruxin tsojuna, ko xroché'e aséeina ko chaxro tsajonna juasaya ngajin ndo

ixi ó kuḭi nchakon tsute'e Xjantuchjon.

Ko jan tsute'e xjan ó tsikonchjian jan.

⁸Ko je'e jan kuayé'e jan juachaxin tsitsáa jan manta lino chaxro tjúá ko chaxro tóngixin.

Ko manta lino me'e xrondachro ti jian juinche'e sen tikinixin'en ndo Dio.

⁹*Tjume'e ndo ángel ndachijina ndo:

—Ikjian ji'i: “Juaxruxin tsintee sen kuayé'e juachaxin tsake'e sen ti kia tsute'e Xjantuchjon.”

Ko ja'in ndachro ndo ángel:

—Ji'i ndachro ndo Dio, ko kain ti ndachro ndo me'e nduaxin.

¹⁰Tjume'e jan'an bake'exin ntatuchi'in tutée ndo ángel ixi tja'on tsajon juasaya ngajin ndo, ko je'e ndo ndachro ndo:

—Nche'a jaña ixi jan'an kaxon nta'a xrā ngajin ndo Dio xranchi

ja'a, ko xranchi sen kichuua sen kuintue'a kuitikaon chijni jian chronga ndo Jesús. Je'o tájuan juasaya ngajin ndo Dio.

Ixi je'e ndo Jesús, me'e xrondachro ti kuachronga sen kuanichja ó sa'ó chijnie ndo Dio.

Ndo jita'a naa kunxin tjúá

¹¹Tjume'e jan'an bikon jixrange'e ngajni ko nti'a jii naa kunxin tjúá, ko ndo jita'a ba ndatin'in ndo tsango Jian ko Nduaxin, ixi je'e ndo jian nchéña ndo ijié ngajin chujni ko te'to ndo ngajin ti ña'i. ¹²Ikon ndo jitóngixin xranchi xro'i,

ko jaa ndo jita'a kueya corona ko nti'a jitaxin xranchi tin'in ndo ko je'o je'e ndo tienxin ndo me'e. ¹³Jitsáa ndo naa manta yaa ijni ko ti xranchi tin'in

ndo me'e xrondachro Chjen'en ndo Dio. ¹⁴Ko sen ángel te'to ste ngajni tikinixin'en ndo, sen me'e stetsáa sen manta lino

tjúá ko tsango tjúá manta me'e ko sterué'e sen ndo ko ngujngu sen steta'a sen kunxin tjúá.

¹⁵*Ko ro'a ndo jitachrjexin naa chika espada tsango yao, ko chika me'e sincheníexin ndo kain nación ko sincheñexin ndo nā ijié ixi naa ntakuto chika,

xranchi ngisen tene tu uva ixi tutée sen, ko sincheki'i ndo nā juañaue ndo Dio ndo chónnda kain juachaxin. ¹⁶Ko manta jitsáa ndo jitaxin:

“Je'e ndo Rey tetuen'en kain xi rey ko je'e ndo Nchéé kain chujni.”

¹⁷Tjume'e bikon naa ndo ángel siin ndo ti jii chjiixro ko séen kuyaku'e ndo kain kuxe jitjanga ngusine ngajni:

—Xrokuiinta ko xra'onta ixi ndo Dio jai tsajon ndo sintenta.

¹⁸Sintenta ntau'e xi rey, ntau'e xi tituan'an chujni te'to, ntau'e ni jie'e, ntau'e kunxin ko ntau'e ni jita'a ba, ko ntau'e kain chujni, chujni tetuan'an ko chujni nchíín nche'e na xra ko kaxon ntau'e ichjan ko ntau'e ni tsicha.

¹⁹Tjume'e bikon iku tsango chjinga jii ko xi rey tintekitua'an nunte xasintajni ko chujnie xa tsixra'o ixi tsinteke'to na ngajin ndo jita'a kunxin ko ngajin chujnie ndo. ²⁰*Ko itsé sen iku tsango chjinga jii ko kuintee sen ba ko kaxon xi ndako'a bajako chijnie ndo Dio, ko bancheye'e xa chujni ixi kaxin ixra ijie juinche'e ngajinxin ikon iku tsango chjinga jii, jaña kuancheye'e xa chujni tsikaa chji'e ba, ni kuakajon juasaya ngajin tjatu'o tsikachrjeya ba. Ko iku tsango chjinga jii ko xi ndako'a bajako chijnie ndo Dio ngayui jichón juanka'ngi sen ngangí nda jichexin ixi azufre. ²¹Ko ikaxin chujni kuenxin na ixi chika espada kuachrxexin ro'a ndo jita'a kunxin, ko kain kuxe, konkje'e ba ixi juine ba ntau'e chujni me'e.

Naa mil nano

20 ¹Tjume'e bikon naa ndo ángel xingajinxin ndo ngajni jitsé ndo chika xitjeexin ntachje'e tuye yaso'e ko naxixe'e ko itja ndo jitjikaoxin ndo naa no chika ijie. ²Ko ndo ángel itsé ndo kudragón ko kaxon ndatin'in ba kunchee ntaxi, me'e Xixron'anxrée, ko kuenchruaxin ndo xa ixi nochika naa mil nano. ³Ko juankaya ndo xa ngaya tuye yaso'e ko naxixe'e ko bije'e ndo xa ko kaxon bije'e ndo tuye yaso'e ko naxixe'e ko bake'e ndo chji'e ndo ixi jaña ísincheye'a xa kain nación xroxetjaja mil nano. Ko tsatsingaja mil nano, tjume'e xroxindange'e xa ikaxin nchakon.

⁴Tjume'e bikon kaxin trono ko ngujngu sen steta'a sen trono tikinixin'en sen, sen tsikayé'e sen juachaxin sinchéña ijie. Ko kaxon bikon aséen sen tsikonchrijin na jaa ixi tsichronga sen chijnie ndo Dio, chijni juako ndo Jesús. Sen me'e kuajon'a sen juasaya ngajin iku tsango chjinga jii ko ngajin tjatu'o tsikachrjeya ba ko kaxon tsikintuexin'a sen kuenito chji'e ba ntatjen sen ko itja sen. Ko sen tsichrijin jaa ikjan xechón sen ko kuetuan'an sen kao ndo Cristo naa mil nano. ⁵Ko ikaxin ni tsiken'en xechón'a na ti tsitjaja mil nano. Ji'i ti sa'ó xrangíxixión xroxechón chujni. ⁶Juaxruxin

Kudragón, me'e kunchee ntaxi
(Ap. 20:3)

tsake'e sen tjúá aséen, sen sa'ó xroxechón. Ko xichononte í chónnda'i xa juachaxin tsóña xa sen íjngo xixi je'e sen xrokjan sen ndotaana tikinixin'en ndo Dio ko ndo Cristo ko tsetuankao sen ndo naa mil nano.

⁷Ko ti xroxetjaja mil nano, tjume'e xi Xixron'anxrée xroxindange'e xa íjngo. ⁸Ko sincheye'e xa chujni ste ngata'a inche. Ko sincheye'e xa tjajna Gog ko tjajna Magog. Ixi nti'a xroxra'o xa xixi sindeke'to xa ko xi tsinteké'to jua'i tsekini xa xixi tsango tsjé xa xranchi nchese chónnda ndachaon. ⁹Ko tsintekjixin xa nchijí nunte xasintajni ko tsingatjiandajin xa tjajné ndo Dio, tjajna tsango tjue'e ndo. Ko tjume'e ndo Dio xruan'an ndo xro'i tsí'xín ngajní, jaña xroche kain ni ña'i ko tsitjáña na. ¹⁰Ko Xixron'anxrée, xi juincheye'e chujni, juanka ndo xa ngaya tuye yaso'e ti jii xro'i, xro'i jiche xixi azufre, kaxon nti'a jii iku tsango chjinga jii ko xi ndako'a bajako chijnie ndo Dio ko xro'i me'e nai'a tsjanga xro'i, tiie, nchakon xroche xa.

**Tsóña ijie ti trono tjúá
ngajin kain chujni**

¹¹Ko bikon naa trono tjúá, tsango ijie ko ndo jita'a trono. Ngajinxin ndo kuitjáña nunte xasintajni ko ngajni ko í xruan'an

ngisen bikon. ¹²Tjume'e bikon sen tsiken'en, sen ndoa ko sen nchínchín, stexin tutée sen ngajinxin ndo Dio, ko xitje'e kaxin xroon ko xitje'e inaa xroon jitaxin xranchi tin'in ngujngu sen kom'é jíee. Nti'a koñe'e ijie kain sen tsiken'en xranchi jitaxin xroon nge'e ixra juinche'e sen. ¹³Ko ndachaon konkjan kain sen tsiken'en kuachonda, ko kaxon xichononte^t ko ti no stexrabaa chujni tsiken'en konkjan xa chujni ko xra'o chujni ti jii ndo Dio xixi kaxon tsoñe'e na ijie kondeexin kain nge'e juinche'e na. ¹⁴Tjume'e juachaxin kuachónnda xichononte ko ti no kuixrabaa chujni tsiken'en juanka'ngi ndo Dio ti jiche xro'i, me'e ti xrondachro ti yuxin tsen'en chujni.^u ¹⁵Ko ni jitaxin'a xranchi tin'in na ngaya xroon ti jitaxin sen tsechón kain nchakon, ni me'e juanka'ngi ndo na ti jiche xro'i.

Ngajni natjúá ko nunte natjúá

21 ¹*Tjume'e bikon naa ngajni ko naa nunte natjúá xixi ngajni ko nunte sa'ó bake'e ó tsikitjáña ko ndachaon íko'a kaxon. ²*Jan'an Juan bikon naa tjajna ijie ko tjúá, me'e tjajna Jerusalén natjúá, xingajinxin ngajni kuixín ti jii ndo Dio, ko kain sen tjajna me'e tsikonchjian sen xranchi naa nchrichajan tsute'e, tsango chaxro tsikitsojin

^t20:13 *xichononte* muerte ^u20:14 *ti yuxin tsen'en chujni* segunda muerte
21:1: 2Pe. 3:13. 21:2: Ap. 3:12.

nchrichan ixi tsii ndo tsute'e nchrichan. ³Tjume'e kuin'an séen nichja naa téé sen kuixin ngajni ko ndachro:

—Ndo Dio jii ndo ti ste chujnie ndo, ko je'e ndo tsekao ndo sen ko je'e sen xrokjan sen tjajnéé ndo ko je'e ndo ndo Dio tikinixin'en sen. ⁴Je'e ndo tsoni ndo ndakon sen ko nchakon me'e xruan'an ngisen tsen'en, ko xruan'an ngisen xrotsjanga, ko tsonié'a sen ko xruan'an juachjaon xrochónda sen ixi kain nge'e kon'en sa'ó ó juexin kuatsinga.

Ndo Dio sinchexema ndo ndakon sen (Ap. 21:4)

⁵Ko ndo jita'a trono ndachro ndo:

—Jan'an ntakonchjian kain nge'e natjúá.

Ko kaxon ndachro ndo:

—Ikjian ji'i ixi ji'i chijni nduaxin, chijni chao tsitikaon chujni.

⁶Tjume'e ndachro ndo:

—Kain nge'e ó juexin kon'en. Jan'an ndo xrangixixión kain nge'e ko jan'an ndo tsjexixin kain nge'e, xranchi letra xrangixixín letra Á ko letra tjexixín letra Zeta. Ngisen kuen'en inda, jan'an xrotjá'a sen inda tsi'i sen, ko inda tajon jan'an me'e tsechónxin sen ko xro'an nge'e tsjenga sen 'na. ⁷Ngisen tsjacha tsindue'a xrochuntiana, jan'an xrotjá'a sen kain ti jian, ko jan'an xrokjanna ndo Dio tikinixin'en sen, ko je'e sen xrokjan sen chjan'na. ⁸Ko ni xronka, ni titikaon'a, ni ndako'a nche'e, ni naatónaxón chujni, ni chónda inaa nchri o inaa xi, je'a janchri'e o ndoxi'e, ni tajon juasaya ngajin ídolo, ni tuso ko ni rué'e chin tuso, ni ncheya, kain ni me'e tikinixin'en na itsji na ti jii xro'i jichexin ixi azufre ko nai'a tsjexin. Ji'i xrondachro ti yuxin tsen'en chujni.^v

Jerusalén natjúá

⁹Tjume'e kuii ndo ángel yatuxin chónda copa yatuxin jikaon ixi ichin tsjexixin tsikaon chujni ko ja'in ndachro ndo:

—Xrokuia tsjako'a sen tsute'e Xjantuchjon.

¹⁰Tjume'e bikon ixi Espíritue ndo Dio biki'an naa ntajie ijié ko juako'na ndo tjajna ijié, tjajna Jerusalén tjúá xingajinxin ngajni jiti'xin ti jii ndo Dio. ¹¹Ko tóngixin tjajna xranchi chjiixro

^v 21:8 ti yuxin tsen'en chujni segunda muerte

nchengasáña ndo Dio, tsango tóngíxin xranchi naa ixro tsango chaxro, xro jaspe chaxro tikonni xranchi xroxrao. ¹²Ngandajin tjajna tsikité naa tjatu'o, tsango noi ko chónnda teyuu ntachja ko ngujngu ntachja jii naa ndo ángel ko nti'a jitaxin xranchi tin'in ti teyuu sen tsikachrenixin ndo Israel. ¹³Níi ntachja jii ndatsjonxin chjuya ko níi ntachja jii ndatsjonxin ku'e, níi ntachja jii ndatsjonxin retuya ko fingo níi ntachja jii ndatsjonxin níjin. ¹⁴Ko ngandajin tjatu'o tsikité na chónnda teyuu ixro jichroaxin tjatu'o, ko ngata'a ixro me'e jitaxin xranchi tin'in ti teyuu sen kuajikao Xjantuchjon.

¹⁵Ko ndo ángel jinichjana chónnda ndo naa ntakuto chika oro, jitjatichua'xin ndo tjajna, ko ntachje'e tjajna ko tjatuée tjajna. ¹⁶Tjajna me'e xraje'o tonxin ko jinexin tjajna, ko ndo ángel juaticho'a ndo tjajna ixi ntakuto ko chónnda yuu mil ko yuu ciento kilómetro. ¹⁷Ko juaticho'a ndo tjatu'o níi kán ko na'ó metro noixin, xranchi jtatichua'ni nunte xasintajni, jaña juaticho'a ndo ángel.

¹⁸Ko ixro tsikónaxin tjatu'o me'e ixro jaspe ko tjajna tsikónaxin jeoxón chika oro jian, xroxrao tóngíxin oro me'e. ¹⁹Ko ixro tsiki'texin tjatuée tjajna me'e tsikitsojin ixi ixro tsango chaxro: ixro jaspe, ixro yuxin zafiro, ixro nínxin ágata ko ixro noóxin esmeralda, ²⁰ixro na'óxin ixro mármol, ixro kjaunxin ixro

cornalina, ko ixro yatuxin crisólito, ixro jníxin ixro berilo, ixro naxin topacio, ko ixro texin crisopraso, ko ixro tenaá jacinto, ko ixro teyuu amatista. ²¹Ko ti teyuu ntachja me'e teyuu perla kaxon, ko ngujngu ntachja tsikónaxin naakua perla. Ko cha'o ijie chónnda tjajna tsikónaxin jeoxón chika oro, xranchi xroxrao tikontu'uni.

²²Ngaxin'in tjajna me'e bikon'a ninaa ni'ngo, ixi Ncháina ndo Dio, ndo chónnda kain juachaxin, je'e ndo ko Xjantuchjon je'e sen me'e ni'ngo. ²³Ko tjajna xrokonde'a tjajna chjiixro ko nchanitjao tsingasáñaxin. Ixi nti'a tingasáña ndo Dio ko Xjantuchjon ixi je'e sen xro'i tingasáñaxin tjajna. ²⁴Ko chujnie kain nación, chujni kuayé'e juachaxin tsechón kain nchakon, tsaji sen ti tingasáña tjajna me'e, ko sen rey nunte xasintajni tsajon sen ti tjintee chónnda sen. ²⁵Ko ntachje'e tjajna nai'a tsije'e ntachja taa nchakon, ixi nti'a nai'a tsontie. ²⁶Ko kain sen kain nación nti'a tsikaan sen nge'e chaxro kuachónnda sen nunte xasintajni. ²⁷Ko nti'a jua'i tixin'in nge'e tjúá'i ko ti ncheya. Je'o chao tixin'in sen jitaxin xranchi tin'in ngaya xroon jitaxin kain sen chónnda juachaxin tsechón kain nchakon, me'e xroon chónnda Xjantuchjon.

**Inda jitinga tajon
juachaxin tsechónni**

22 ¹Tjume'e ndo ángel juako'na ndo naa inda jitinga, nda tjúá, ko nda

me'e tajon juachaxin tsechón chujni. Ko tikonni nda xranchi naa xroxrao, ko kuachrxjin inda ti jii ntachaon'en ndo Dio ko Xjantuchjon. ²Ko ngusine cha'o ijié chónnda tjajna ngujngu lado ti jitinga nda tjúá jii ntaá tajon juachaxin tsechón chujni ko ngujngu nchanitjao tajon ntaá itu, ko chaan ntaá me'e xroan tsoxrueixin chujni kain nación. ³Ko nti'a íxro'an nge'e ti ningakon'en ndo Dio tsake'e. Ko sen nche'e xrée ndo Dio tsajon sen juasie sen ti jii ntachaon'en ndo Dio ko tronoe Xjantuchjon^w ti tjajna nti'a. ⁴Ko je'e sen tsikon sen ikon ndo Dio ko tsenito ntatjen sen xranchi tin'in ndo. ⁵Ko nti'a tsake'a tiie ko í xrokonda'i xruie naa foco ko xruie chjiixro tsingasañaxin ixi Ncháina ndo Dio je'e ndo tsingasaña ndo, ko je'e sen tsetuan'an sen kain nchakon.

**Ko ndachro ndo Jesucristo
ixi tuinxin tsijj ndo**

⁶Ko ndo ángel ndachijina ndo:
—Chijni ji'i, chijni nduaxin, chijni xrokonda tsitikaonnta. Ko je'e Ncháina,^x ndo Dio, ndo nchexraxaon sen nichja chijnie ndo, xruan'an ndo ndo angéel ndo ixi tsjako ndo ngajin sen nche'e xrée ndo Dio, nge'e ó taka tson'en.

⁷—jJan'an tuinxin tsiji'i!

Juaxruxin tsake'e sen titikaon chijnie ndo Dio, chijni jitaxin xroon ji'i ko chronga nge'e xrokonda tuinxin tson'en.

⁸Jan'an, Juan, kuin'an ko bikon ji'i. Ko juexin kuin'an ko bikon, tjume'e bake'exin ntatuchi'in tutée ndo ángel ixi xrokuajon juasaya ngajin ndo ixi je'e ndo juako'na ndo kain nge'e bikon. ⁹Tjume'e je'e ndo ndachro ndo:

—Nche'a jaña, ixi jan'an kaxon nta'a xrée ndo Dio xranchi ja'a ko xranchi sen kichuua, sen nichja chijnie ndo, ko kain sen nduaxin titikaon ti jitaxin xroon ji'i. Je'o ndo Dio tikinixin'en ndo tsayé'e ndo juasaya.

¹⁰Kaxon ndachijina ndo:

—Tema'ia kain ti bikuan ko kuin'en, ti jitaxin xroon ji'i, ixi chijni kuin'en tuinxin tson'en kain ji'i. ¹¹Tintu'e ni nche'e ti ña'i, ndanche'e na ti ña'i ko ni ndako'a nche'e, ntanche'e na ti ndako'a, ko sen nche'e ti jian, sinche'e sen ícha jian, ko sen titikaon xranchi tjaun ndo Dio, ícha tsitikaon sen.

¹²—Jian tin'ennta, jan'an tuinxin tsiji'i ko tsikian kain ti tikinixin tsayé'e ngujngu sen xranchi ixra juinche'e sen.

¹³*Jan'an ngisen xrangixixín kain nge'e ko ngisen tsjexixin

^w22:3 *Xjantuchjon* Cordero de Dio; Jesús *Ncháina Dio*

22:13 a: Ap. 1:8; b: Ap. 1:17; 2:8.

^x22:6 *Ncháina* Señor *Ncháina Jesús o*

kain nge'e, xranchi letra Á xrangíxixín ko xranchi letra Zeta xrangíxixín.

¹⁴ Juaxruxin tsintee sen tsijinamá manta jitsáa sen ixi jaña xrochónnda sen juachaxin tsonchjiñe'e sen ngajin ntaꞗ tajon juachaxin stechón chujni, ko kaxon chao tsixixin sen ntaꞗje'e tjajna tjúá. ¹⁵ Ko nduja tsitu'e chujni ña'i, ti nche'e xranchi kunia, ko kain chujni rué'e ichin tuso, ni chónnda nchri o xi je'a janchri'e o ndoxi'e, ni naatónaxón chujni, ni tajon juasaya^y ngajin ídolo ko kain ni ncheya.

¹⁶ —Jan'an ndo Jesús xruan'an ndo ángel tikinixinna ixi xrochronga ndo ngajin kain sen ni'ngo kain ji'i. Jan'an kuachrjenixin ndo rey David ko jan'an me'e nchanotsé tingasáña ndúyo.

¹⁷ Espíritue ndo Dio ko sen titikaon Xjantuchjon ndachro sen: —Xrokuiinta.

Ko sen tsin'en kaxon xrondachro sen:

—Xrokuiinta.

Ko ngisen kuen'en inda tsii sen ko tsi'i sen inda tajon juachaxin tsechónni kain nchakon, ko sen tsii xro'an nge'e tsjenga sen 'na.

¹⁸ Kain sen tin'en chijnie ndo Dio, chijni jitaxin xroon ji'i ko chronga nge'e tson'en, sintano'a sen: Siá xrojan ngisen tsasintaxin inaa nge'e ti jitaxin'a xroon ji'i, ndo Dio sincheni'e ndo sen xranchi jitaxin xroon ji'i. ¹⁹ Ko siá xrojan ngisen tsantsjende'e xrojan chijni jitaxin xroon ji'i, ndo Dio sinchemé'e ndo xranchi tin'in sen jitaxin xroon chónnda juachaxin tsechónni kain nchakon ko tsajon'a ndo juachaxin tixin'in sen tjajna natjúá xranchi jitaxin xroon ji'i.

²⁰ Ko ndo chronga chijni ji'i ndachro ndo:

—Ó tuinxin tsji'i jan'an.

Jaán, jaña tson'en. ¡Tuinxin xrokjui'inta, Ncháina Jesús!

²¹ Ncháina Jesucristo sintanchaonnta ndo kainnta. Jaña tson'en.

^y 22:15 *juasaya* respeto, honor